75
2

philatelica

philatelica 1975/2

TARTALOM

Orbán Ferenc:
Az 1874. évi I. típusú 5. krajcáros

Bánfalvi Tamás:
Az első magyar értékcikkpótló előttes

Idegen nyelvű tartalom

A MAGYAR BÉLYEGGYŰJTŐK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
TUDOMÁNYOS MUNKAKÖZÖSSÉGE KÖZLÖNYE
SZERKESZTI: PÁKOZDI LÁSZLÓ ÉS SURÁNYI LÁSZLÓ
FELELŐS KIADÓ: DR. SOÓS LÁSZLÓ
V. ÉVFOLYAM

Az 1874. évi I. típusú 5 krajcáros

(Folytatás)

ORBÁN FERENC (SILKEBORG)

Ívhely-ismertetőjelek

Az *A* jelű anyalemezről származó nyomólemezek ívhely-ismertetőjeleinek felsorolásába felvettem csaknem minden ismertetőjelet.

Azon ívhelyekre, ahol csak csekély számú ismertetőjel van magán a bélyegképen, adatot közlök a bal oldali alsó háromszög alsó hegyesszögének az alakjára, minthogy ez minden ívhelyen más alakban található. Jellemzőbb ismertetőjel hiányában utalok még a gyöngyök utánmetszett alakjára is.

A közölt ismertetőjelekből csak azok találhatók meg a *B* jelű nyomólemezen, amelyek a még nem utánmetszett anyalemezről származnak. Ezzel szemben mint már korábban közöltem, a *C* jelű nyomólemezzel gyártott bélyegeken megtalálható az *A* jelű javított anyalemez minden ismertetőjele.

Felhívom a figyelmet arra, hogy a 25-ös ábrákhoz használt sablonok rajza nem felel meg pontosan az eredeti bélyegkép rajzának — noha csak jelentéktelen eltérések vannak —, így az ábrák egyes részein a jeleket nem lehet az eredetinek megfelelően feltüntetni. Ezzel szemben a nagy alakú sablonok közvetlenül fényképről készült másolatok, alakhű rajzzal.

Az egyes ívhelyek ismertetőjeleit negyedívenként a 2—5. táblázaton mutatom be.

Szöveges leírásukkor (az ábrákon rajzban is) felsorolom a csoportos és páros ismertetőjeleket is.

A már megállapított ismertetőjelek:

I. oszlop: A

01. a) Kis karc az alsó gyöngysor 14. gyöngyének alján.
    b) A bal oldali, alsó háromszög csúcsa nyitott.
    c) Színes, vékony, ívelt karcok a bal oldali gyöngysor 22. és 23. gyöngyének belső oldalánál, az alapvonalon.
11. a) Színes, simított folt a felső gyöngysor 12. gyöngyének tetején (csoportos ismertetőjel: A_4).
    b) Színes folt a jobb oldali gyöngysor 2. gyöngyének külső, felső oldalához tapadva (csoportos ismertetőjel: A_3).
    c) Függőleges, színes karc a jobb oldali gyöngysor 22. gyöngyének belső oldalához tapadva.
    d) Az alsó gyöngysor 16., 19. és 21. gyöngyeinek alján balra, lefelé menő, rézsútos, színes karcok.

e) A bal alsó háromszög nincs utánmetszve.
f) Színes, vékony, jobbra lemenő páros karcok a bal oldali gyöngysor 22., 23. és 24. gyöngyeinek belső oldalán.
g) Színes folt a bal alsó háromszög felső csúcsa közelében, az átfogó belső oldalához tapadva (csoportos ismertetőjel: A_2).

21. a) Színes folt a felső gyöngysor 7. gyöngyének a tetején, a jobb oldalon.
b) Az alsó gyöngysor 20. és 21. gyöngye piskóta alakban egybeolvad.
c) A bal oldali alsó háromszög derékszögű csúcsa vastagvonalú.

31. a) Színes, simított folt a felső gyöngysor 12. gyöngyének tetején (csoportos ismertetőjel: A_4).
b) Színes folt a jobb oldali gyöngysor 2. gyöngyének külső, felső oldalához tapadva (csoportos ismertetőjel: A_3).
c) Erős, színes folt a bojttól jobbra levő, ferdén elhelyezkedő szalag alsó szegélyén (páros ismertetőjel: A_5).
d) Tűszúrásnyi, színes pont az alsó gyöngysor 10. gyöngye felett, a 2. alapvonalon.
e) Színes folt a bal alsó háromszög felső csúcsa közelében, az átfogó belső oldalához tapadva (csoportos ismertetőjel: A_2).
Az alsó gyöngysor alatt egyes bélyegeken az ívközben simított foltok. Ezek a 41. ívhelyen a felső gyöngysor felett mutatkoznak.

41. a) Erős, színes tűszúrásnyi pont a boríték jobb oldala mellett, a 11. gyöngy magasságában.
b) A KIR. utáni pont négyszögletes.
c) Tűszúrásnyi színes pont a bojt aljától kissé jobbra, egy alapvonallal ennél lejjebb.
d) Színes folt a bal alsó háromszög felső csúcsa közelében, az átfogó belső oldalához tapadva (csoportos ismertetőjel: A_2).
e) Tűszúrásnyi, erős, színes pont az M betű első szárának felső csúcsa feletti 2. alapvonalon.
f) Tűszúrásnyi, erős, színes pont az előző felett, az M betűtől számított 6. és 7. alapvonalközben.

51. a) Simított folt a bal felső háromszög derékszögű csúcsánál, belül.
b) Simított folt alapvonalon, a kereszttől jobbra.
c) A jobb oldali koszorú 4. külső levelén simított folt.
d) Két színes folt a boríték felső peremén, a korona aljához tapadva.
e) Tűszúrásnyi, kis pont a boríték alsó negyedében, a kürt öble felett.
f) Erős, színes folt az utolsó A betű teteje és a szalag csúcsa között, alapvonalon.
g) Két nagy, színes, erős folt tapad a K betű talpaihoz.
h) Színes, függőleges karc a K betű közepe felett, alapvonalon.
i) Színes folt a kürt karikája és a boríték alsó pereme között.
j) A boríték balra felmenő keresztvonala a szám közelében megvastagodott.

61. a) Színes, simított folt a felső gyöngysor 12. gyöngyének tetején (csoportos ismertetőjel: A_4).
b) A jobb felső háromszög vízszintes befogója vastag.
c) Színes folt a jobb oldali gyöngysor 2. gyöngyének szélső, felső oldalához tapadva.
d) A levél jobb alsó keresztvonala a sarok közelében vastag.
e) Simított, halvány folt az első R betű törzsvonalának talpa alatt.
f) Színes folt a bal alsó háromszög felső csúcsa közelében, az átfogó belső oldalához tapadva (csoportos ismertetőjel: A_2).
g) Tűszúrásnyi pont az alapvonal végén, a bal

oldali gyöngysor 18. gyöngyének belső oldalánál.

h) Tűszúrásnyi pont alapvonalközben, a bal oldali koszorú 4. kiálló külső levele és a háromszög alsó csúcsa között.

71. a) A jobb felső háromszög vízszintes befogója vastag.

b) Tűszúrásnyi kis, színes pont a jobb oldali koszorú 3. külső levele feletti 3. alapvonalközben.

c) Tűszúrásnyi, kis, színes pont a jobb oldali koszorú 5. külső levele feletti 3. alapvonalközben.

d) Három simított, színes folt a bal alsó háromszög befogója mellett; az első az Y talpa alatt; a második és legnagyobb az A első szára alatt; a harmadik az átfogó belső oldalához tapadva, az előző kettő között.

e) Tűszúrásnyi színes pont a boríték balra felmenő keresztvonala alatt, a korona bal oldalával egy vonalban.

81. a) Tűszúrásnyi színes pont a felső gyöngysor 5. gyöngyének jobb oldala alatt, a 2. alapvonalközben.

b) Színes, simított folt a felső gyöngysor 12. gyöngyének tetején (csoportos ismertetőjel: A_4).

c) A jobb felső háromszög vízszintes befogója vastag.

d) Színes folt a jobb oldali gyöngysor 2. gyöngyének külső, felső oldalához tapadva (csoportos ismertetőjel: A_3).

e) Tűszúrásnyi pont a jobb felső háromszögben, a felső gyöngysor 3. gyöngye alatt, a felülről számított 9. alapvonalon.

f) Erős, színes folt a bojttól jobbra lévő, ferdén elhelyezkedő szélső szalag szegélyén (páros ismertetőjel: A_5).

g) Színes folt a bal alsó háromszög felső csúcsa közelében, az átfogó belső oldalához tapadva (csoportos ismertetőjel: A_2).

h) Színes, simított folt fehér maggal a bal oldali koszorú külső leveléhez simulva, az M betű felett.

91. a) Erős, színes folt a felső gyöngysor 3. gyöngyének aljához tapadva.

b) Tűszúrásnyi színes pont a felső gyöngysor 3. és 4. gyöngyének köze alatt, az első alapvonalközben.

c) Nagy, simított folt a felső gyöngysor 14. gyöngyének tetején, jobbra.

d) A jobb felső háromszög vízszintes befogója vastag.

e) Színes folt a bal alsó háromszög felső csúcsa közelében, az átfogó belső oldalához tapadva csoportos ismertetőjel: A_2).

f) Színes pont a bal felső háromszög alsó sarkában.

II. oszlop B

02. a) A bal felső sarokgyöngy ovális alakú.

b) A jobb oldali gyöngysor 18. gyöngye kopott.

c) A bal alsó sarokgyöngy fekvő ovál alakú.

12. a) Nagy színes folt a korona bal oldali 1. gyöngyétől balra.

b) Simított folt a jobb felső háromszög derékszöge közelében (csoportos ismertetőjel: B_2).

c) A jobb oldali gyöngysor 18. gyöngye kopott.

22. a) Erős, tűszúrásnyi színes pont a jobb oldali felső háromszögben a felső gyöngysor 17. gyöngye alatt, a felülről számított 7. alapvonalon.

b) Tűszúrásnyi pont alapvonalközben, a jobb oldali gyöngysor 6. gyöngyénél, belül.

c) A jobb oldali gyöngysor 18. gyöngye kopott.

d) A bal alsó háromszög derékszöge vastag vonalú.

32. a) A jobb felső sarokgyöngynek hiányzik a jobb alsó negyede.
b) Simított folt a jobb felső háromszög derékszöge közelében (csoportos ismertetőjel: B_2).
c) A bal alsó háromszög alsó hegyesszöge nyitott.
d) A bal alsó sarokgyöngy bal alsó része kopott. (Az alsó gyöngysor alatt egyes bélyegközben simított foltok. Ezek a 42. ívhelyen a felső gyöngysor felett mutatkoznak.)

42. a) Erős, színes pont a jobb felső háromszög derékszöge közelében.
b) Tűszúrásnyi pont az alsó gyöngysor 4. gyöngye felett, a 2. alapvonalközben.
c) Tűszúrásnyi pont a bal alsó háromszögben, az alsó gyöngysor 3—4. gyöngyköze felett, a 7. alapvonalon.
d) A bal oldali gyöngysor 1—2. gyöngye között színes karc. (Az alsó gyöngysor alatt egyes bélyegeken a bélyegközben simított foltok. Ezek az 52. ívhelyen a felső gyöngysor felett mutatkoznak.)

52. a) Simított folt a bal felső sarokgyöngytől balra.
b) Nagy, simított folt a felső gyöngysor 6—7. gyöngye felett és magukon a gyöngyökön.
c) Törött vonalú színes karc a korona bal oldali 2. táblájának a gyöngyéből kiindulva, jobbra felfelé nyúlva.
d) Nagy, színes folt a korona 5. táblájának bal oldalán, a pánt mellett.
e) Simított folt a jobb felső háromszög vízszintes befogójának a közepén.
f) Simított, nagy folt a bal oldali gyöngysor 5. gyöngyétől balra, kívül.

62. a) Erős, színes folt a jobb felső sarokgyöngytől jobbra, fenn.
b) Simított folt a jobb felső háromszög derékszöge közelében (csoportos ismertetőjel: B_2).
c) Hosszú, színes halvány karc, amely a jobb felső sarokgyöngytől kiindulva lefelé, a jobb oldali koszorúig nyúlik.
d) Tűszúrásnyi pont a bal oldali gyöngysor 14. gyöngyének alján.
e) Tűszúrásnyi pont a bal oldali gyöngysor 13. gyöngyének alján.

72. a) A jobb felső háromszög vízszintes befogója vastag vonalú.
b) A jobb oldali gyöngysor 2. gyöngyének külső oldala csúcsos.
c) Erős, színes pont a jobb felső háromszög átfogója közepénél, bent a háromszögben.
d) Tűszúrásnyi kis pont a boríték jobbra felmenő keresztvonala felett, az értékszám közelében.
e) Erős, színes pont a jobb oldali gyöngysor 22—23. gyöngye között.
f) Tűszúrásnyi pont az alsó gyöngysor 15—16. gyöngyköze felett, a 2. alapvonalközben.
g) Kis, színes karc az alsó gyöngysor 15. gyöngyének alján.
h) A boríték balra lemenő keresztvonala középen megvastagodott.
i) A boríték balra felmenő keresztvonala a saroknál vastag.
j) Karc a bal oldali gyöngysor 2—3. gyöngye között.

82. a) Tűszúrásnyi pont a felső gyöngysor 3—4. gyöngyköze alatt, a 3. alapvonalon.
b) Simított folt a jobb felső háromszög derékszöge közelében (csoportos ismertetőjel: B_2).
c) Erős, színes folt a boríték felső peremén, a korona aljához tapadva, a korona 6. táblájának közepe alatt.

92. a) Színes folt a felső gyöngysor 2. gyöngyének tetején, balra.
b) Simított folt a felső gyöngysor 4. gyöngyének tetején.

c) Vízszintes karc a jobb oldali gyöngysor 11. gyöngyén.
d) A bal felső háromszög vízszintes befogója vastag vonalú.

III. oszlop: C

03. a) A bal alsó háromszög hegyesszögű csúcsa nyitott.
b) Az alsó gyöngysor 2—3. gyöngye piskóta alakú.
c) A bal alsó háromszög derékszögű csúcsa vastag vonalú.

13. a) Az alsó gyöngysor 11. gyöngyének javítása simított folt. Nagyobb, mint a normális gyöngy.
b) A bal alsó háromszög vízszintes befogója a csúcson túl meghúzott. A csúcs zárt.
c) Az alsó gyöngysor 1—2. gyöngyének köze alul félkör alakban kopott.
d) Tűszúrásnyi pont a boríték alsó negyedében, a kürt fúvókájától jobbra levő levél csúcsa felett, a boríték alsó pereménél (csoportos ismertetőjel: C_2).
e) Tűszúrásnyi pont a boríték bal negyedében, a balra felmenő keresztvonal és a korona 2—3. táblaköze alatt.
f) Tűszúrásnyi pont a boríték felső negyedében a balra felmenő keresztvonal felett, a korona bal széle alatt.

23. a) Kis, színes karc az alsó gyöngysor 16. gyöngyének alján.
b) A bal alsó háromszög hegyesszögű csúcsa nyitott.
c) A bal oldali gyöngysor 24. gyöngyének külső oldala kopott.

33. a) Nagy, simított folt a bal felső háromszögben, az átfogó közelében (páros ismertetőjel: C_3).
b) Tűszúrásnyi pont a kereszttől jobbra, a 2. alapvonalközben.
c) A jobb felső sarokgyöngy fekvő ovális.
d) Kis, tűszúrásnyi pont az alsó gyöngysor 17. gyöngye alatt.
e) A bal oldali gyöngysor 19. gyöngye kopott.
f) Tűszúrásnyi pont a boríték alsó negyedében, a kürt fúvókájától jobbra fekvő levél csúcsa felett, a boríték alsó pereménél (csoportos ismertetőjel: C_2).
(Az alsó gyöngysor alatt egyes bélyegeken a bélyegközben simított foltok. Ezek a 43. ívhelyen a felső gyöngysor felett mutatkoznak.)

43. a) A jobb felső sarokgyöngy külső oldala csúcsos.
b) Erős, színes folt a bal koszorú külső levelén, a 16—17. gyöngyköz magasságában.
c) Tűszúrásnyi pont a boríték alsó negyedében, a kürt fúvókájától jobbra fekvő levél csúcsa felett, a boríték alsó pereménél (csoportos ismertetőjel: C_2).

53. a) Simított folt a bal oldali háromszög közepén.
b) Színes karc a felső gyöngysor 6—7—8. gyöngyei felett.
c) Tűszúrásnyi pont a felső gyöngysor 9. gyöngye alatt, a 2. alapvonalon.
d) Karc a jobb oldali gyöngysor 1—2. gyöngye között.
e) Tűszúrásnyi pont a jobb oldali koszorú 3. külső levele felett, a 4. alapvonalon, jobbra.
f) Tűszúrásnyi pont a jobb oldali gyöngysor 5—6. gyöngyközén, kívül.
g) Simított folt a boríték felső negyedében, a balra felmenő keresztvonal felett, a korona bal széle alatt.

63. a) A jobb felső háromszög vízszintes befogója vastag vonalú.
b) Színes folt a jobb oldali koszorú belső levelében, a 12. gyöngy magasságában.
c) Kis, tűszúrásnyi pont a boríték jobb negye-

dében, a jobb perem mellett, az előzővel egy magasságban.

d) Tűszúrásnyi pont a jobb oldali gyöngysor 25. gyöngyével egy magasságban, kívül.

e) Tűszúrásnyi pont a második R betű alatt, a 4. alapvonalközben.

f) Erős, színes karc a bal oldali gyöngysor 25—26. gyöngye között.

g) Tűszúrásnyi pont a bal alsó sarokgyöngytől balra, kívül, a bélyeg közepe táján.

h) A bal oldali koszorú külső levelének belső csúcsán simított folt, a 17. gyöngy magasságában.

i) Tűszúrásnyi pont a boríték alsó negyedében, a kürt fúvókájától jobbra fekvő levél csúcsa felett, a boríték alsó pereménél (csoportos ismertetőjel: C_2).

j) Tűszúrásnyi pont a boríték bal negyedében, a balra felmenő keresztvonal alatt, a szám közelében.

73. a) Tűszúrásnyi pont a bal oldali koszorú csúcslevele feletti 5. alapvonalközben.

b) Tűszúrásnyi pont a koronától jobbra, a 12. alapvonalközben.

c) A felső gyöngysor 17—18. gyöngye piskóta alakú.

d) A jobb alsó háromszög derékszögű csúcsánál a belső, első alapvonal vastag, de csak a függőleges befogó mellett.

e) Az alsó gyöngysor 20. gyöngye lefelé megnyúlt.

f) Karc az alsó gyöngysor 17. gyöngye alján.

g) A bal oldali gyöngysor 25—26. gyöngye piskóta alakú.

83. a) Nagy, simított folt a bal felső háromszögben, az átfogó közelében (páros ismertetőjel: C_3).

b) A bal alsó háromszög hegyesszögű csúcsa zárt.

c) Tűszúrásnyi pont a boríték alsó negyedében, a kürt fúvókájától jobbra fekvő levél csúcsa felet, a boríték alsó pereménél (csoportos ismertetőjel: C_2).

93. a) A bal felső sarokgyöngy bal oldala csúcsos.

b) Apró folt a felső gyöngysor 5. gyöngye alatt, a 2. alapvonalközben.

c) Ívelt karc az alsó gyöngysor 13. gyöngye alatt.

d) Az alsó gyöngysor 1—2. gyöngye alul félkör alakban rajzhiányos.

e) Karc a bal oldali gyöngysor 25—26. gyöngye között.

f) Tűszúrásnyi pont a boríték alsó negyedében, a kürt fúvókájától jobbra fekvő levél csúcsa felett, a boríték alsó pereménél (csoportos ismertetőjel: C_2).

g) Tűszúrásnyi pont a bal oldali gyöngysor 8. gyöngyének bal oldalához tapadva, alul.

IV. oszlop: D

04. a) Tűszúrásnyi pont a felső gyöngysor 6. gyöngye alatt, a 2. alapvonalon.

b) Színes pont az alsó gyöngysor 9—10. gyöngyköze felett, az első alapvonalközben.

c) A bal alsó háromszög vízszintes befogója vastag vonalú a derékszögű csúcs közelében; hegyesszögű csúcsa nyitott.

14. a) A jobb alsó háromszög vízszintes befogója jobbra, ferdén felszálló, egy alapvonal magasságban.

b) Tűszúrásnyi pont az alsó gyöngysor 13. gyöngyének bal oldalán.

24. a) Tűszúrásnyi pont a jobb felső háromszögben, a felső gyöngysor 19. gyöngye alatt, a 7. alapvonalon.

b) Kis karc a jobb oldali gyöngysor 25. gyöngyének külső oldalán.

c) A bal alsó háromszög derékszögű sarka nyi-

tott, a háromszög vonalai vastagok a derékszög közelében.

d) A bal oldali gyöngysor 20. gyöngye kopott.

34. a) A bal alsó háromszög hegyesszögű csúcsa zárt.

b) A bal oldali gyöngysor 25—26. gyöngye piskóta alakú.

44. a) Erős, széles, simított vonal a boríték felső negyedében, a koronából kiindulva.

b) Az előzővel párhuzamos irányú színes, simított vonal a jobb oldali koszorú levelein, körülötte nagy fehér folt.

c) Tűszúrásnyi pont az alsó gyöngysor 11. gyöngye felett, az első alapvonalközben.

d) Nagy fehér folt a bal oldali koszorú levelein és alapvonalakon, a bal felső háromszög alatt.

54. a) Három tűszúrásnyi pont a bal felső háromszögben, a felső gyöngysor 3—4. gyöngyköze, az 5. gyöngye és a 6. gyöngye alatt, valamennyi a 7. alapvonalközben.

b) Kettős tűszúrásnyi pont a korona 4. gyöngyétől balra, a 6. alapvonalközben.

c) Tűszúrásnyi pont a jobb felső háromszög bal oldali csúcsától balra, alapvonalon.

d) Simított folt a korona és a jobb oldali koszorú között, a boríték felső peremétől számított 3. alapvonalközben.

e) Tűszúrásnyi pontok a jobb felső háromszögben; az első a felső gyöngysor 17. gyöngye alatt, a 9. alapvonalon; a második a vízszintes befogó alsó oldalához tapadva, a 18. gyöngy alatt.

f) Tűszúrásnyi pont a jobb oldali gyöngysor 2. gyöngyén kívül.

g) 5 tűszúrásnyi pontból álló csoport a jobb felső háromszög alsó csúcsa körül, az első a függőleges befogón kívül az 5. gyöngy magasságában; a második az 5—6. gyöngy közéhez tapadva, belül; a harmadik ezzel egy magasságban a koszorú és a háromszög átfogója között; a negyedik és ötödik a 7—8. gyöngyköz magasságában, a koszorú és a gyöngysor között.

h) Színes, szaggatott, simított, vastag vonal a boríték jobb felső sarkából kiindulva, a jobb oldali koszorú levelein; körülötte nagy fehér folt.

i) Tűszúrásnyi folt a boríték jobb negyedében, a 9. gyöngy magasságában, a perem közelében.

j) Tűszúrásnyi pont a kürt öblében, annak bal oldali felső részében.

k) Két tűszúrásnyi pont az 5-ös szám felett, az első a szám törzse felett, a második a zászló öblében.

64. a) Karc a felső gyöngysor 2. gyöngyének tetején.

b) Színes folt a bal felső háromszög alsó csúcsa közelében, az 5. gyöngy magasságában.

74. a) Karc a jobb oldali gyöngysor 25. gyöngyének belső oldalán.

b) A jobb alsó háromszög erősen utánmetszett és a derékszögnél a függőleges befogó túlhúzott.

c) A bal alsó háromszög erősen utánmetszett és a derékszögnél a függőleges befogó túlhúzott.

84. a) A D ismertetőjel 5. elemében a felső pont helye két vonallal utánmetszett.

b) Simított folt a jobb oldali gyöngysor 3. gyöngyének belső oldalánál.

c) Tűszúrásnyi pont alapvonalközben, a T betű felett.

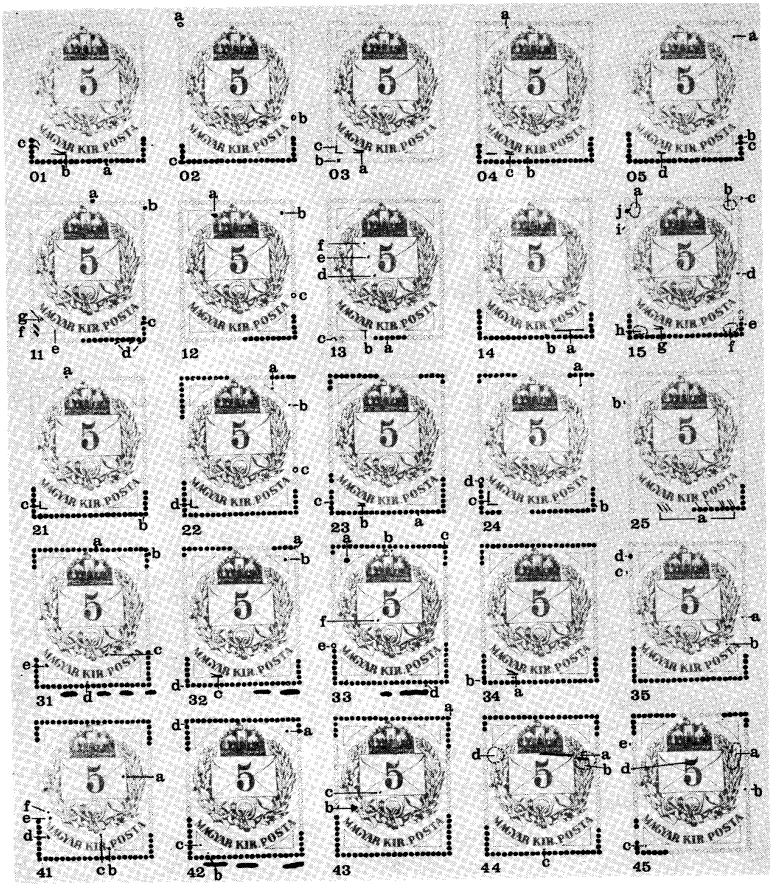
94. a) Színes karc a felső gyöngysor 16. gyöngyének alján.

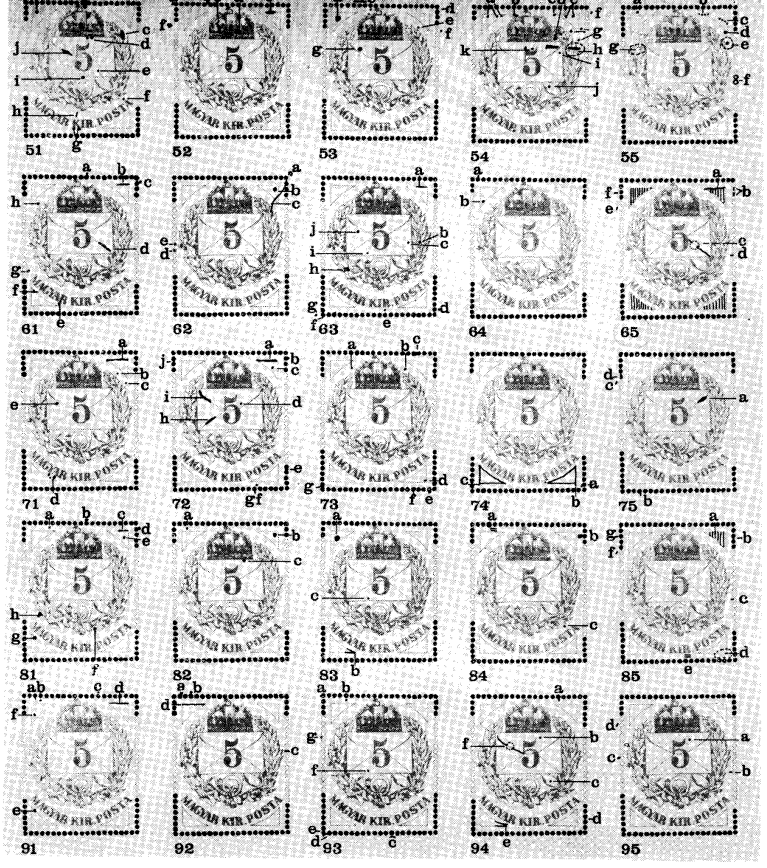
b) Tűszúrásnyi pont a boríték felső negyedében, az értékszám zászlójától jobbra fel.

c) Tűszúrásnyi pont a kürt öblének közepén.

d) Színes karc a bal oldali gyöngysor 23—24. gyöngye között.

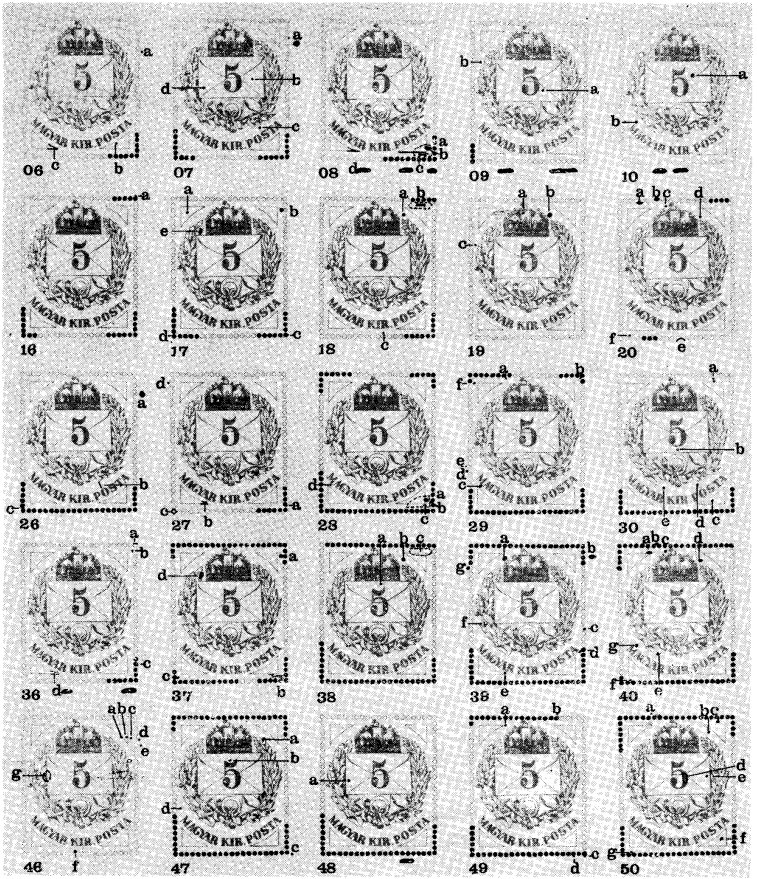
2. táblázat.
Ívhely-ismertetőjelek.
A ívnegyed

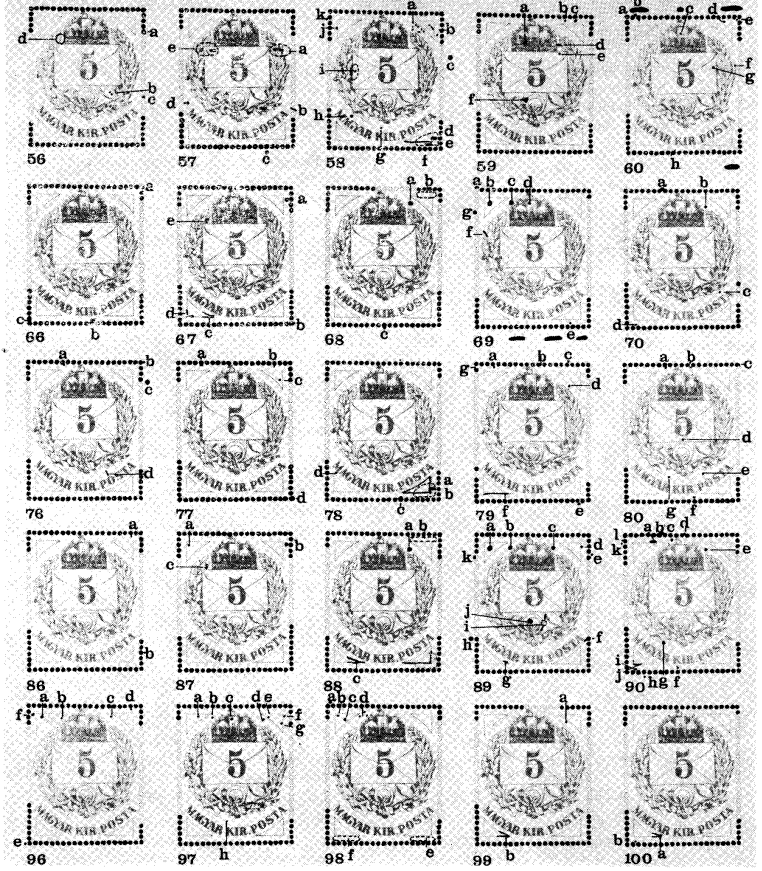

3. táblázat.
Ívhely-ismertetőjelek.
C ívnegyed

4. táblázat.
Ívhely-ismertetőjelek.
B ívnegyed

5. táblázat.
Ívhely-ismertetőjelek.
D ívnegyed

e) A bal alsó háromszög hegyesszögű csúcsa nyitott.
f) A boríték balra felmenő keresztvonala középen hiányos.

V. oszlop: e

05. a) Tűszúrásnyi pont a jobb oldali gyöngysor 3—4. gyöngyközén belül, a 13. alapvonalon.
b) Simított folt a jobb oldali gyöngysor 22. gyöngyében, balra lent.
c) Tűszúrásnyi pont a jobb oldali gyöngysor 23. gyöngyén belül, az alapvonal végén.
d) A bal alsó háromszög hegyesszögű csúcsa zárt, a vízszintes befogó túlhúzott.

15. a) Alapvonalhiány a bal felső sarokban.
b) Alapvonalhiány a jobb felső sarokban.
c) A jobb felső sarokgyöngy jobb oldala csúcsos.
d) Kis, színes nyúlvány a jobb oldali gyöngysor 15. gyöngyének belső oldalán, fenn (csoportos ismertetőjel: e_2).
e) Tűszúrásnyi pont a jobb oldali gyöngysor 24. gyöngyén kívül.
f) Alapvonalhiány a jobb alsó sarokban.
g) A bal alsó háromszög hegyesszögű csúcsa nyitott.
h) Alapvonalhiány a bal alsó sarokban.
i) Színes folt a bal oldali gyöngysor 6. gyöngyétől balra (csoportos ismertetőjel: e_1).
j) Simított folt a bal oldali gyöngysor 3. gyöngyében (csoportos ismertetőjel: e_3).

25. a) Több apró balra felmenő karc az alsó gyöngysor gyöngyeiből kiindulva, főleg a jobb és bal alsó háromszög vízszintes befogói alatt.
b) Színes folt a bal oldali gyöngysor 6. gyöngyétől balra (csoportos ismertetőjel: e_1).

35. a) Kis, színes nyúlvány a jobb oldali gyöngysor 15. gyöngyének belső oldalán, fenn (csoportos ismertetőjel: e_2).
b) Tűszúrásnyi pont a T betű felett, az alapvonalon, a szalag végénél.
c) Színes folt a bal oldali gyöngysor 6. gyöngyétől balra (csoportos ismertetőjel: e_1).
d) Simított folt a bal oldali gyöngysor 3. gyöngyében (csoportos ismertetőjel: e_3).

45. a) Nagy, fehér mező a jobb oldali koszorúban.
b) Kis, színes nyúlvány a jobb oldali gyöngysor 15. gyöngyének belső oldalán, fenn (csoportos ismertetőjel: e_2).
c) Tűszúrásnyi pont a bal alsó háromszög derékszöge alatt.
d) Az értékszám zászlójában fehér folt.
e) Színes folt a bal oldali gyöngysor 6. gyöngyétől balra (csoportos ismertetőjel: e_1).

55. a) Tűszúrásnyi pont a felső gyöngysor 3—4. gyöngyköze alatt, a 3. alapvonalközben.
b) Négy tűszúrásnyi pont a jobb oldali felső háromszög hegyesszögű csúcsától balra.
c) Négy tűszúrásnyi pont a jobb felső háromszög belsejében, amelyek az előzőekkel egy íves vonalon fekszenek.
d) Nagy, simított folt a jobb felső háromszög átfogójának külsejéhez tapadva, az 5—6. gyöngyköz magasságában.
e) A jobb oldali koszorú kiálló, 5. külső levelének csúcsán nagy, simított folt; körülötte alapvonalhiány.
f) A jobb oldali gyöngysor 14—15. gyöngye halvány nyomatú.
g) Tűszúrásnyi pont a bal oldali gyöngysor 9. gyöngyének magasságában, a koszorú kiálló levele felett, alapvonalon; ettől jobbra fehér mező.

65. a) A jobb oldali felső háromszög vízszintes befogója vastag vonalú.
b) A jobb gyöngysor 2—3. gyöngyközénél egyes

vonalú; a 3—4. gyöngyközénél kettős vonalú karc.

c) A boríték jobbra felmenő keresztvonala a szám közelében hiányos.

d) Kis, színes nyúlvány a jobb oldali gyöngysor 15. gyöngyének belső oldalán, fenn (csoportos ismertetőjel: e_2).

e) Színes folt a bal oldali gyöngysor 6. gyöngyétől balra (csoportos ismertetőjel: e_1).

f) Simított folt a bal oldali gyöngysor 3. gyöngyében, de ezt a gyöngy utánmetszése eltakarja (csoportos ismertetőjel: e_3).
NB! Mind a négy háromszög belseje függőleges vonalakkal utánmetszve.

75. a) Simított folt a boríték balra felmenő keresztvonalán.

b) Karc az alsó gyöngysor 4. gyöngyének alján.

c) Színes folt a bal oldali gyöngysor 6. gyöngyétől balra (csoportos ismertetőjel: e_1).

d) Tűszúrásnyi folt a bal oldali gyöngysor 5. gyöngyének belső oldalán.

85. a) A jobb felső háromszög belseje függőleges vonalakkal utánmetszett.

b) Színes karc a jobb oldali gyöngysor 3—4. gyöngye között.

c) Kis, színes nyúlvány a jobb oldali gyöngysor 15. gyöngyének belső oldalán, fenn (csoportos ismertetőjel: e_2).

d) Alapvonalhiány a jobb alsó sarokban.

e) A KIR R-je alatt fehér mezőben a 2. és 5. alapvonal utánmetszett.

f) Színes folt a bal oldali gyöngysor 6. gyöngyétől balra (csoportos ismertetőjel: e_1).

g) Simított folt a bal oldali gyöngysor 3. gyöngyében, de azt a gyöngy utánmetszése eltakarja (csoportos ismertetőjel: e_3).

95. a) Színes folt az értékszám zászlójától kissé jobbra.

b) Kis, színes nyúlvány a jobb oldali gyöngysor 15. gyöngyének belső oldalán (csoportos ismertetőjel: e_2).

c) Színes folt a bal oldali gyöngysor 12. gyöngyénél, kívül.

d) Színes folt a bal oldali gyöngysor 6. gyöngyénél, balra (csoportos ismertetőjel: e_1).

VI. oszlop: f

06. a) Tűszúrásnyi pont a jobb oldali gyöngysor 7. gyöngyének külső oldalán.

b) Tűszúrásnyi pont a jobb alsó háromszögben, az alulról számított 11. alapvonalon, az O betű alatt.

c) A bal alsó háromszög hegyesszögű csúcsa zárt.

16. a) A jobb felső sarokgyöngy felül hegyes.

26. a) Nagy, simított folt a jobb oldali gyöngysor 4—5. gyöngyközétől jobbra, a bélyegközön.

b) Színes karc az O betű felett (páros ismertetőjel: f_1).

c) A bal oldali gyöngysor 25—26. gyöngye piskóta alakú.

36. a) A jobb felső sarokgyöngy teteje lapos.

b) Tűszúrásnyi pont a jobb oldali gyöngysor 2. gyöngyének belső oldala mellett.

c) A jobb oldali gyöngysor 23. gyöngyének jobb oldalán simított folt (páros ismertetőjel: f_2).

d) A bal alsó háromszög hegyesszögű csúcsa nyitott.
NB! Simított forrasztási nyomok egyes bélyegeken az alsó gyöngysor alatt.

46. a) Simított, színes folt a jobb felső háromszög átfogójának külső oldalához tapadva, a jobb oldali gyöngysor 4—5. gyöngyközének magasságában.

b) Tűszúrásnyi pont a jobb felső háromszög függőleges befogójának belső oldalához tapadva, az előzővel azonos magasságban.

c) Tűszúrásnyi pont alapvonalközben a b) jelűtől jobbra.
d) Tűszúrásnyi pont a jobb oldali gyöngysor 5. gyöngyének külső oldalához tapadva.
e) Tűszúrásnyi pont a jobb oldali gyöngysor 6. gyöngyétől jobbra, fél gyöngynyi távolságban.
f) Tűszúrásnyi pont az alsó gyöngysor 10. gyöngyének tetején, balra.
g) Erős rajzhiány a boríték bal oldalának közepén.

56. a) A jobb oldali gyöngysor 5. gyöngye gyengén metszett.
b) Kettős, tűszúrásnyi pont a kürt öblében.
c) Tűszúrásnyi pont a jobb oldali gyöngysor 17. gyöngyének aljában.
d) A bal oldali koszorú és a korona között a boríték felett alapvonalkopás; a koszorú belső levele is hiányos.

66. a) A jobb felső sarokgyöngy jobb oldala csúcsos.
b) A második R alatti, alulról számított két alapvonal utánmetszett.
c) A bal oldali 25—26. gyöngy piskóta alakú.

76. a) Tűszúrásnyi pont a felső gyöngysor 7. gyöngyének alján, jobbra.
b) Tűszúrásnyi pont a jobb felső sarokgyöngy jobb oldalán.
c) Nagy, simított folt a jobb oldali gyöngysor 4—5. gyöngyén kívül.
(Valójában páros ismertetőjel, de nincs rajta minden bélyegen.)
d) Színes karc az O betű felett (páros ismertetőjel: f_1).

86. a) Karc a felső gyöngysor 19. gyöngyének alján.
b) A jobb oldali gyöngysor 23. gyöngyének jobb oldalán simított folt (páros ismertetőjel: f_2).

96. a) Erős, színes folt a bal felső háromszögben, a felső gyöngysor 3—4. gyöngyköze alatt, a 8. alapvonalon.
b) Erős, színes folt a koronától balra, a 12. alapvonalon.
c) Erős, színes folt a jobb felső háromszög bal oldali hegyességű csúcsa alatt, a 9. alapvonalközben.
d) Karc a felső gyöngysor 19. gyöngye alatt.
e) Tűszúrásnyi pont a bal alsó sarokgyöngytől balra.
f) Erős, színes folt a bal oldali gyöngysor 2—3. gyöngyközén, belül a 6. alapvonalközben.

VII. oszlop: B_1

07. a) Nagy, színes, simított folt a jobb oldali gyöngysor 5. gyöngyétől jobbra.
b) Tűszúrásnyi pont a boríték jobb negyedében, a korona jobb széle alatt.
c) Tűszúrásnyi pont, alapvonalközben az S betű bal oldalával egy vonalban, a szalag végénél.
d) Tűszúrásnyi pont a boríték bal negyedében, az alsó sarok közelében.

17. a) Tűszúrásnyi pont a bal felső háromszög közepe táján, a 11. alapvonalon.
b) Nagy, simított folt a jobb oldali gyöngysor 3. gyöngyének belső oldalán (csoportos ismertetőjel: B_3).
c) A jobb alsó sarokgyöngy jobb oldala csúcsos.
d) A bal alsó sarokgyöngy kisebb, mint a többi gyöngy.
e) Simított folt a bal oldali koszorúnak a korona felé forduló belső levelein (csoportos ismertetőjel: B_4).

27. a) Tűszúrásnyi pont a jobb oldali gyöngysor 25. gyöngyének alján.
b) A bal alsó háromszög hegyességű csúcsa nyitott.
c) A bal alsó sarokgyöngy álló négyzet alakú.
d) Tűszúrásnyi pont a bal oldali gyöngysor 2—3. gyöngyközénél, kívül.

37. a) Nagy, simított folt a jobb oldali gyöngysor 3. gyöngyének belső oldalán (csoportos ismertetőjel: B_3).
b) A jobb alsó háromszög alatt néhány utánmetszett alapvonal.
c) Tűszúrásnyi pont a bal oldali gyöngysor 25. gyöngyének belső oldalán.
d) Simított folt a bal oldali koszorúnak a korona felé forduló belső levelén (csoportos ismertetőjel: B_4).

47. a) Simított folt a jobb oldali koszorú 2. külső levelének jobb oldalához tapadva.
b) Tűszúrásnyi pont az értékszám zászlója felett.
c) Erős, színes pont a jobb alsó sarokgyöngytől jobbra lefelé, egy gyöngynyi távolságra.
d) Kis tűszúrásnyi pont alapvonalközben, a bal oldali gyöngysor 17—18. gyöngyközén belül.

57. a) Színes, simított vonal a jobb oldali koszorú levelén a boríték felső pereme alatti magasságban, körülötte üres mező.
b) A jobb oldali gyöngysor 19. gyöngyén, jobbra lemenő ferde karc.
c) Nagy, simított folt az alsó gyöngysor 16. gyöngye alatt, kissé jobbra.
d) Simított folt az alapvonalon, a bal oldali gyöngysor 18. gyöngyén belül; a gyöngy mellett alapvonalközben tűszúrásnyi pont.
e) Vízszintes, simított vonal a boríték bal felső sarka közelében, ennek folytatása egy kis pont a koszorú levelében; a boríték felső sarka és körülötte a levelek gyengén metszettek.

67. a) Nagy, simított folt a jobb oldali gyöngysor 3. gyöngyének belső oldalán (csoportos ismertetőjel: B_3).
b) A jobb alsó sarokgyöngy fekvő ovális alakú.
c) A bal alsó háromszög hegyesszögű csúcsa nyitott.
d) A bal alsó háromszög derékszögű csúcsa vastag vonalú.
e) Simított folt a bal oldali koszorúnak a korona felé forduló belső levelén (csoportos ismertetőjel: B_4).

77. a) A felső gyöngysor 3. gyöngye lefelé megnyúlt.
b) Karc a felső gyöngysor 18. gyöngyének alján.
c) Erős, színes pont a jobb felső háromszögben, a jobb oldali gyöngysor 4. gyöngyének magasságában.
d) A jobb alsó sarokgyöngy nagyobb a rendesnél.

87. a) Tűszúrásnyi pont a bal felső háromszög függőleges befogóján belül, a 3. gyöngy magasságában.
b) Nagy, simított folt a jobb oldali gyöngysor 3. gyöngyének belső oldalán (csoportos ismertetőjel: B_3).
c) Simított folt a bal oldali koszorúnak a korona felé forduló belső levelén (csoportos ismertetőjel: B_4).

97. a) Tűszúrásnyi pont a bal felső háromszögben, a felső gyöngysor 4—5. gyöngyköze alatt, a 10. alapvonalon.
b) Tűszúrásnyi pont a felső gyöngysor 7. gyöngye alatt, a 12. alapvonalon.
c) Erős, színes folt a korona középső pántjának bal oldalán.
d) Tűszúrásnyi pont a felső gyöngysor 16. gyöngye alatt, a 13. alapvonalon.
e) Tűszúrásnyi pont a jobb felső háromszög befogóján belül, a 9. alapvonalon.
f) Tűszúrásnyi pont a jobb felső háromszög függőleges befogóján kívül, a 8. alapvonalon.
g) Tűszúrásnyi pont a jobb felső háromszögben, a befogó közelében, a 13. alapvonalon.
h) Tűszúrásnyi pont a K betű törzse felett, kissé balra, a betű tetejétől számított 5. alapvonalközben.

08. a) A jobb alsó háromszög vízszintes befogója körül az alapvonalak és a háromszög alsó része alig mutatkozik (csoportos ismertetőjel: g_1).
b) Ugyanott nagy simított folt a háromszög függőleges befogóján. A folt kiterjed a 24. gyöngyig (csoportos ismertetőjel: g_2).
c) Ugyanott a háromszög vízszintes befogója utánmetszett, ferdén jobbra felmenő egy alapvonalköz magasságban; alatta utánmetszett alapvonalak.
d) A bal alsó háromszög hegyesszögű csúcsa zárt, a vízszintes befogó túlhúzott.
(A bal oldali gyöngysor 5. gyöngyétől balra egyes bélyegeken megtalálható a 07. ívhelynél említett simított folt a bélyegközben.)

18. a) Simított folt az alapvonalon, a korona és a jobb felső háromszög átfogója között (csoportos ismertetőjel: g_4).
b) Az alapvonalak és a jobb felső háromszög hiányos a háromszög vízszintes befogója felett (csoportos ismertetőjel: g_3). Néhány bélyegen utánmetszett alapvonalak a felső gyöngysor alatt.
c) Tűszúrásnyi pont az alsó gyöngysor 12. gyöngye felett, az első alapvonalon.

28. a) A jobb alsó háromszög vízszintes befogója körül az alapvonalak és a háromszög alsó része alig mutatkozik (csoportos ismertetőjel: g_1).
b) Ugyanott nagy simított folt a háromszög függőleges befogóján. A folt kiterjed a 24. gyöngyig (csoportos ismertetőjel: g_2).
c) Tűszúrásnyi pont a bal alsó háromszög csúcsa feletti alapvonal közelében, a csúcstól kissé jobbra (páros ismertetőjel: g_5).

38. a) Tűszúrásnyi pont a boríték felső negyedében, felső széle közelében, a korona középső pántjának jobb oldala alatt.
b) Simított folt az alapvonalon, a korona és a jobb felső háromszög átfogója között (csoportos ismertetőjel: g_4). Néhány utánmetszett alapvonal a felső gyöngysor alatt.
c) Az alapvonalak és a jobb felső háromszög hiányos a háromszög vízszintes befogója felett (csoportos ismertetőjel: g_1).

48. a) Erős, színes folt a boríték bal negyedében, a perem közelében a koszorú makkjánál.
(Az alsó gyöngysor alatt egyes bélyegeken simított folt.)

58. a) Hét tűszúrásnyi pontból álló csoport a jobb felső háromszög átfogójától balra, annak közelében.
b) Négy tűszúrásnyi pontból álló csoport (karc nyoma) a jobb felső háromszög függőleges befogójánál, három benn a háromszögben, a 4. a háromszög és az 5. gyöngy között.
c) Simított folt bélyegközben a jobb oldali gyöngysor 9. gyöngyétől jobbra.
d) A jobb alsó háromszög vízszintes befogója körül az alapvonalak és a háromszög alsó része alig mutatkozik (csoportos ismertetőjel: g_1).
e) Ugyanott nagy simított folt a háromszög függőleges befogóján, a folt kiterjed a 24. gyöngyig (csoportos ismertetőjel: g_2).
f) Ugyanott a háromszög vízszintes befogója hullámvonalban utánmetszett, alatta erősen utánmetszett alapvonalak.
g) Tűszúrásnyi pont a K betű feletti 4. alapvonalközben.
h) Simított pont az első A betű tetejénél, kissé jobbra.
i) Tűszúrásnyi pont a boríték bal negyedében, annak széle közelében, amely rajzhiányos.
j) Tűszúrásnyi pont a bal felső háromszög füg-

gőleges befogójának külső oldalához tapadva, a 4. gyöngy magasságában.

k) Tűszúrásnyi pont a bal oldali gyöngysor 2. gyöngyének alján, kívül.

68. a) Simított folt az alapvonalon, a korona és a jobb felső háromszög átfogója között (csoportos ismertetőjel: g_4).

b) Az alapvonalak és a jobb felső háromszög hiányos, a háromszög vízszintes befogója mellett (csoportos ismertetőjel: g_3).

c) Nagy, simított folt az alsó gyöngysor 11. gyöngyének alján.

78. a) A jobb alsó háromszög vízszintes befogója körül az alapvonalak és a háromszög alsó része kopott (csoportos ismertetőjel: g_1).

b) Ugyanott nagy, simított folt a háromszög függőleges befogóján, a folt kiterjed a 24. gyöngyig (csoportos ismertetőjel: g_2).

c) Az alsó gyöngysor 14. gyöngyének tetején simított folt.

d) Tűszúrásnyi pont a bal alsó háromszög csúcsa feletti alapvonal közelében, a csúcstól kissé jobbra (páros ismertetőjel: g_5).

88. a) Simított folt az alapvonalon a korona és a jobb felső háromszög átfogója között (csoportos ismertetőjel: g_4).

b) Az alapvonalak és a jobb felső háromszög hiányos, a háromszög erősen utánmetszett vízszintes befogója felett (csoportos ismertetőjel: g_3).

c) A bal alsó háromszög hegyesszögű csúcsa zárt, a vízszintes befogó túlhúzott.

98. a) Nagy, simított folt a felső gyöngysor 1—2. gyöngyköze felett.

b) Erős, színes pont a bal felső háromszög derékszögében.

c) Erős, színes pont a bal felső háromszögben, a felső gyöngysor 4. gyöngye alatt, a 10. alapvonalon.

d) Három tűszúrásnyi pont a bal felső háromszög jobb oldali csúcsa közelében, az 5., 8., és a 9. alapvonalon.

e) Alapvonalhiány a jobb alsó háromszög vízszintes befogója alatt.

f) Alapvonalhiány a bal alsó háromszög vízszintes befogója alatt.

IX. oszlop: D_1

09. a) Tűszúrásnyi pont a boríték alsó negyedében, a lefelé menő keresztvonal alatt, az értékszámtól jobbra.

b) Tűszúrásnyi pont alapvonalközben a bal oldali koszorú melett, a 8. gyöngy magasságában.

(Simított foltok az alsó gyöngysor alatt.)

19. a) Simított folt a korona középső pántjában, az országalma alatt, balra (páros ismertetőjel: D_4).

b) Nagy, simított folt a korona jobb oldalán levő 4. gyöngytől jobbra.

c) Tűszúrásnyi pont a bal oldali gyöngysor 9. gyöngyén belül, az alapvonal végén.

29. a) Kis karc a felső gyöngysor 7. gyöngyének alján, jobbra.

b) Kis karc a jobb felső sarokgyöngy alján, balra.

c) Erős folt az M betű második talpa alatt.

d) Erős folt a bal oldali gyöngysor 18—19. gyöngyközén kívül.

e) Az előbbinél kisebb pont ugyanott, de a 17—18. gyöngyközön kívül.

f) Tűszúrásnyi pont a bal oldali gyöngysor 2. gyöngyének aljával egy magasságban, az alapvonalon.

39. a) Nagy, simított, színes folt a korona bal oldalán, kívül, a korona gyöngyeinek közepe táján (csoportos ismertetőjel: D_3).

b) Nagy, simított folt a jobb oldali gyöngysor 3. gyöngyétől jobbra.
c) Tűszúrásnyi pont a jobb oldali gyöngysor 16. gyöngyének alján.
d) Erős, színes nyúlvány a jobb oldali gyöngysor 20. gyöngyének belső oldalán (páros ismertetőjel: D_5).
e) Tűszúrásnyi pont a bal alsó háromszög hegyesszögű csúcsa felett, az R törzse alatt.
f) Erős, színes folt a bal oldali koszorú külső levelében, a boríték alsó peremével egy magasságban.
g) Nagy, simított folt a bal oldali gyöngysor 5. gyöngyének külső oldalán (csoportos ismertetőjel: D_2).

49. a) Tűszúrásnyi pont a bal felső háromszög jobb oldali csúcsánál, jobbra, az 5. alapvonalon.
b) A felső gyöngysor 16. gyöngye erősen utánmetszett.
c) A jobb alsó sarokgyöngy alul hegyes.
d) Az alsó gyöngysor 19. gyöngye alul hegyes.

59. a) Nagy, simított folt a korona 3. táblájának alján.
b) Tűszúrásnyi pont a felső gyöngysor 16. gyöngye alatt az első alapvonalközben.
c) Erős, színes pont a felső gyöngysor 18. gyöngye alatt, a második alapvonalon.
d) Simított vízszintes vonal a korona és a jobb oldali koszorú között, a boríték feletti 6. alapvonalon.
e) Tűszúrásnyi pont a boríték felső pereme alatt, az előző vonal alatt.
f) Simított folt a kürt fúvókájától jobbra álló levél és a kürt között.

69. a) Erős, színes folt a bal felső sarokgyöngy tetején.
b) Nagy, simított, színes folt a bal felső háromszög közepén.
c) Nagy, simított, színes folt a korona bal oldalán, kívül, a korona gyöngyeinek közepe táján (csoportos ismertetőjel: D_3).
d) Simított folt a korona középső pántjában, az országalma alatt, balra (páros ismertetőjel: D_4).
e) Tűszúrásnyi pont a jobb alsó háromszög vízszintes befogója alatt, az alsó gyöngysor 17—18. gyöngyköze feletti ötödik alapvonalon.
f) Színes, kis, ívelt karc a bal oldali koszorú külső levelének peremén, a 9. gyöngy magasságában.
g) Nagy, simított, színes folt a bal oldali gyöngysor 5. gyöngyének külső oldalán (csoportos ismertetőjel: D_2).
(Simított foltok az alsó gyöngysor alatt.)

79. a) Színes folt a felső gyöngysor 4. gyöngyének alján, jobbra.
b) Színes folt a felső gyöngysor 12. gyöngyének jobb oldalában.
c) Színes folt a felső gyöngysor 17. gyöngye felett, jobbra.
d) Tűszúrásnyi pont a jobb oldali koszorú 3. külső levelének csúcsa feletti, ötödik alapvonalon.
e) Színes folt az alsó gyöngysor 19—20. gyöngyköze alatt.
f) A bal alsó háromszög vízszintes befogója ívelt.
g) Színes pont a bal oldali gyöngysor 2. gyöngyének tetején.

89. a) Nagy, simított színes folt a bal felső háromszög közepe táján.
b) Nagy, simított, színes folt a korona bal oldalán, kívül, a korona gyöngyeinek közepe táján (csoportos ismertetőjel: D_3).
c) Nagy, simított, színes folt a korona jobb oldalán, kívül, a korona gyöngyeinek közepe táján.
d) Tűszúrásnyi pont a jobb felső háromszög függőleges befogójának külső oldalán, a 3. gyöngy magasságában.

e) Tűszúrásnyi pont a jobb oldali gyöngysor 4—5. gyöngyközén, kívül.
f) Erős, színes nyúlvány a jobb oldali gyöngysor 20. gyöngyének belső oldalán (páros ismertetőjel: D_5).
g) A bal alsó háromszög átfogóján vonalvastagodás a második A betű alatt.
h) Nagy, simított folt a bal oldali gyöngysor 20. gyöngyétől balra, a bélyegközben.
i) Vonaltörés a kürt tölcsérjének bal oldalán.
j) Nagy, simított folt a szalag csokrának bal oldalán, a kürt karikájában.
k) Nagy, simított, színes folt a bal oldali gyöngysor 5. gyöngyének külső oldalán (csoportos ismertetőjel: D_2).

99. a) Tűszúrásnyi pont a jobb felső háromszög átfogóján kívül, a 13. alapvonalközben.
b) A bal alsó háromszög hegyesszögű csúcsa zárt.

X. oszlop: h

10. a) Nagy, erős, színes pont a boríték jobbra felmenő keresztvonalának felső oldalához tapadva, az értékszám közelében.
b) Halvány, simított folt az M betű első törzse felett.

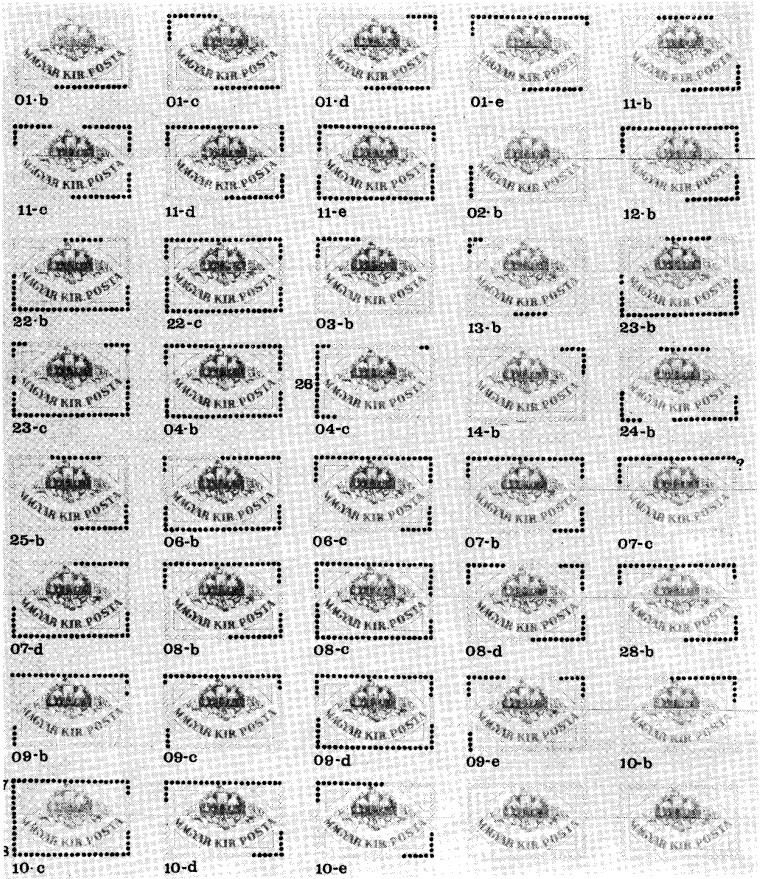
20. a) Nagy, simított folt a felső gyöngysor 4—5. gyöngyköze alján.
b) Simított folt a felső gyöngysor 7—8. gyöngyköze felett, a gyöngyközhöz tapadva (csoportos ismertetőjel: h_3).
c) Simított folt a kereszttől balra az alapvonalon és a felső gyöngysor 9. gyöngyén.
d) A koronától jobbra kis, színes, simított folt, a koszorú csúcslevele felett.
e) Az alsó gyöngysor 11—12. gyöngyköze alul félkör alakban hiányos.
f) Tűszúrásnyi pontocska az alsó gyöngysor 2—3. gyöngyköze felett, az alapvonal alatt (csoportos ismertetőjel: h_1).

30. a) Két tűszúrásnyi pont a felső gyöngysor 17—18. gyöngyköze alatt, a felső az 1. alapvonalon, az alsó az 5. alapvonalon.
b) Színes folt a boríték alsó negyedében, középen, az értékszám alatt (páros ismertetőjel: h_4).
c) Tűszúrásnyi pont a jobb alsó háromszögben, az alsó gyöngysor 17. gyöngye felett, a 8. alapvonalon.
d) Kis, színes folt az O betű felett a bal oldalon, a szalag közelében (páros ismertetőjel: h_6).
e) Kis, színes folt az első R betű felett, a szalag közelében (páros ismertetőjel: h_5).

40. a) Nagy, simított folt a bal felső háromszög vízszintes befogójához tapadva, a 6. gyöngy alatt (páros ismertetőjel: h_7).
b) Simított folt a felső gyöngysor 7—8. gyöngyköze felett, a gyöngyökhöz tapadva (csoportos ismertetőjel: h_3).
c) Simított folt az alapvonalon a korona keresztjétől balra (páros ismertetőjel: h_9).
d) A koronától jobbra kis, színes, simított folt a koszorú csúcslevele felett (csoportos ismertetőjel: h_2).
e) Színes folt a bal oldali szalag alsó sarkában (páros ismertetőjel: h_8).
f) Tűszúrásnyi pontocska az alsó gyöngysor 2—3. gyöngyének köze felett, az alapvonal alatt (csoportos ismertetőjel: h_1).
g) Simított folt az M betű feletti alapvonalon.

50. a) Tűszúrásnyi pont a felső gyöngysor 6—7. gyöngyköze felett.
b) Tűszúrásnyi pont a jobb felső háromszög átfogóján kívül, a 13. alapvonalon.
c) Erős, színes folt a felső gyöngysor 18. gyöngye alatt, a 3. alapvonalközben.
d) Az értékszám vastag alsó részének belseje fehér.

6. táblázat.
Az *A* jelű nyomólemezek gyöngyutánmetszései.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
						4—4 5—6	7—4 6—6		
				6—6 9—7	6—6 9—7	7—4 9—8	3—5 7—6	4—6 8—5	5—4 0—0
	6—5 8—7			6—6 8—7			6—7 8—8	4—4 7—6	5—4 8—6
4—4 8—5	5—5 8—5		4—6 8—7	6—5 8—7				4—5 9—8	
5—6 8—8		6—5 8—8	6—6 7—6	7—5 8—7	6—6 7—7	5—5 8—8	7—5 8—6		5—5 7—6
5—4 8—7	8—5 8—8	7—4 13—8	6—5 8—8		5—6 8—7	9—6 8—8		6—6 8—8	6—6 8—8
7—7 8—8		4—5 9—8	14—5 7—7				6—7 8—6	7—5 8—7	?—4 7—6
	7—7 8—8	7—5 9—8				11—7 11—10	3—3 9—5		8—4 9—6
8—5 8—8	7—5 9—7							5—5 8—7	7—4 ?—6
7—7 ?—7	7—7 ?—6				6—5 7—7	6—5 7—7	6—6 8—7	8—5 7—6	7—? 8—?

7. *táblázat.* A durván utánmetszett B jelű nyomólemez függőleges gyöngysoraiban javított gyöngyök száma. (A felső és alsó gyöngysor minden gyöngye utánmetszett.

e) Tűszúrásnyi pont a boríték jobb oldali negyedében, jobb szélének közelében.

f) Erős, színes folt a jobb alsó háromszög közepe táján.

g) Tűszúrásnyi pontocska az alsó gyöngysor 2—3. gyöngyköze felett, az alapvonal alatt (csoportos ismertetőjel: h_1).

60. a) A felső gyöngysor 2—3. gyöngyközének felső részén színes folt.

b) A felső gyöngysor 3. gyöngyének alján színes karc.

c) Tűszúrásnyi pont a korona középső táblájának gyöngyétől balra.

d) Tűszúrásnyi pont a felső gyöngysor 18. gyöngye alatt a 3. alapvonalon.

e) Tűszúrásnyi pont a jobb felső sarokgyöngy belső oldalánál.

f) Tűszúrásnyi pont a jobb oldali koszorú levelétől jobbra, a 10. gyöngy magasságában.

g) Ugyanezen magasságban tűszúrásnyi pont a boríték jobb oldali peremén belül.

h) Jobbra dűlő, harántos, színes karc az alsó gyöngysor 9. gyöngyén.

70. a) Simított folt a felső gyöngysor 7—8. gyöngyköze felett, a gyöngyközhöz tapadva (csoportos ismertetőjel: h_3).

b) A koronától jobbra kis, színes, simított folt a koszorú csúcslevele felett (csoportos ismertetőjel: h_2).

c) Tűszúrásnyi pont a T betű törzsének jobb oldalával egy vonalban, a szalag közelében.

d) Tűszúrásnyi pontocska az alsó gyöngysor 2—3. gyöngyköze felett, az alapvonal alatt (csoportos ismertetőjel: h_1).

80. a) Kis, színes folt a felső gyöngysor 8. gyöngyének alján, jobbra.

b) A felső gyöngysor 12—13. gyöngyközén egy-egy kis pont, fent és lent.

c) Kis karc a jobb felső sarokgyöngy jobb oldalán.

d) Színes folt a boríték alsó negyedében, középen az értékszám alatt (páros ismertetőjel: h_4).

e) Kis, színes folt az O betű bal oldala felett, a szalag közelében (páros ismertetőjel: h_6).

f) Tűszúrásnyi pont az alsó gyöngysor 13. gyöngye felett, a 2. alapvonalon, kissé jobbra.

g) Kis, színes folt az első R betű felett, a szalag közelében (páros ismertetőjel: h_5).

90. a) Nagy, simított folt a bal felső háromszög vízszintes befogójához tapadva, a 6. gyöngy alatt (páros ismertetőjel: h_7).

b) Simított folt a felső gyöngysor 7—8. gyöngyköze felett, a gyöngyökhöz tapadva (csoportos ismertetőjel: h_3).

c) Simított folt az alapvonalon, a korona tetejétől balra (páros ismertetőjel: h_9).

d) Simított folt a felső gyöngysor 11—12. gyöngyközén.

e) A koronától jobbra kis, színes, simított folt a koszorú csúcslevele felett (csoportos ismertetőjel: h_2).

f) Tűszúrásnyi pont az alsó gyöngysor 10. gyöngye felett, a 2. alapvonalon.

g) Színes folt a bal oldali szalag alsó sarkában (páros ismertetőjel: h_8).

h) Tűszúrásnyi pont az alsó gyöngysor 4. gyöngye alatt.

i) A bal alsó háromszög vízszintes befogója a derékszög közelében vastag.

j) Tűszúrásnyi pontocska az alsó gyöngysor 2—3. gyöngyköze felett, az alapvonal alatt (csoportos ismertetőjel: h_1).

k) Tűszúrásnyi pont a bal oldali gyöngysor 2—3. gyöngyén kívül.

l) Kis karc a bal oldali gyöngysor 2. gyöngyének külső oldalán.

100. a) A bal alsó háromszög hegyesszögű csúcsa nyitott.

b) Tűszúrásnyi pontocska az alsó gyöngysor 2—3. gyöngyköze felett, az alapvonal alatt.

Az A jelű bélyegek előállításához felhasznált nyomólemezeken végzett gyöngy utánmetszések

A kutatás jelenlegi helyzetének ismertetésekor már utaltam arra, hogy az *A* jelű bélyegek több olyan nyomólemezről származnak, amelyeken a gyöngyöket utánmetszették.

Összefüggő példányok hiányában sajnos nem lehet megállapítani a nyomólemezek előállítási sorrendjét és az azokon végzett utánmetszéseket a lemez számához kötni. Ezért a választott sorrend tetszőleges.

A jelölésnél a kis *a* betű megfelel a 2—5. táblákon bemutatott gyöngy utánmetszéseknek, ezért a 6. táblázaton kis *b* betűvel kezdem az első ismert *változat* jelölését, és így tovább.

A B jelű bélyegek nyomólemezének rövid ismertetése

A *B* jelű bélyegek ismertetőjeleinek alakhű közlése rajzban csaknem lehetetlen. Ezért idővel, amikor több bélyeg ívhelye azonosítva lesz, az ismertetőjelek nagyított alakú fényképeken lesznek közölhetők.

Jelen időpontban elegendő lehet a *B* jelleg felismerésének lehetősége az utánmetszett gyöngyök száma, azok elhelyezkedése, valamint az anyalemez nem javított állapotából eredő ismertetőjelek alapján. A 7. táblázaton közlöm a *B* jelű nyomólemez durván utánmetszett gyöngyeinek a számát.

A C jelű bélyegek nyomólemezének rövid ismertetése

A *C* jelű bélyegek „ernyős" utánmetszésének ábrázolására készítettem egy sablont, kb. hatszoros nagyításban, de hamarosan beláttam, hogy az utánmetszés alakhű visszaadása nagyon nehéz lenne rajzban. Erre idővel előnyösebb lesz a fotográfiai eljárást alkalmazni. Tekintetbe kell venni azt is, hogy csekélyszámú anyag áll rendelkezésre, s ezek egy részén a bélyegzés eltakarja az utánmetszés vonalait.

Hogy az elért eredményt mégis valahogy rögzíthessem, a 8—11. táblázatokon feltüntettem az alapvonal utánmetszések elhelyezkedését és az utánmetszett vonalak számát.

*

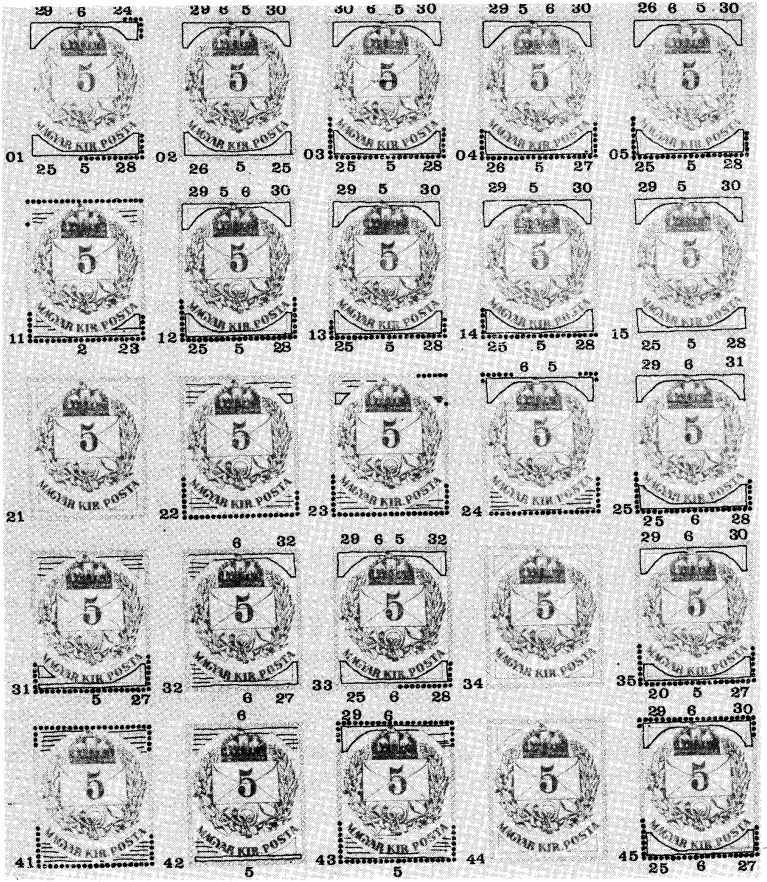
Megjegyzés: Mind a négy ívnegyedre érvényes, hogy az ábrákon a bekeretezett felületeken az alapvonalutánmetszés szép, egyenletes vonalakból áll. Ezzel szemben ott, ahol az utánmetszés csak egyes vonalakkal van jelölve, az utánmetszés rendszertelen, de azok eloszlása nem felel meg az ábrán feltüntetett vonalaknak.

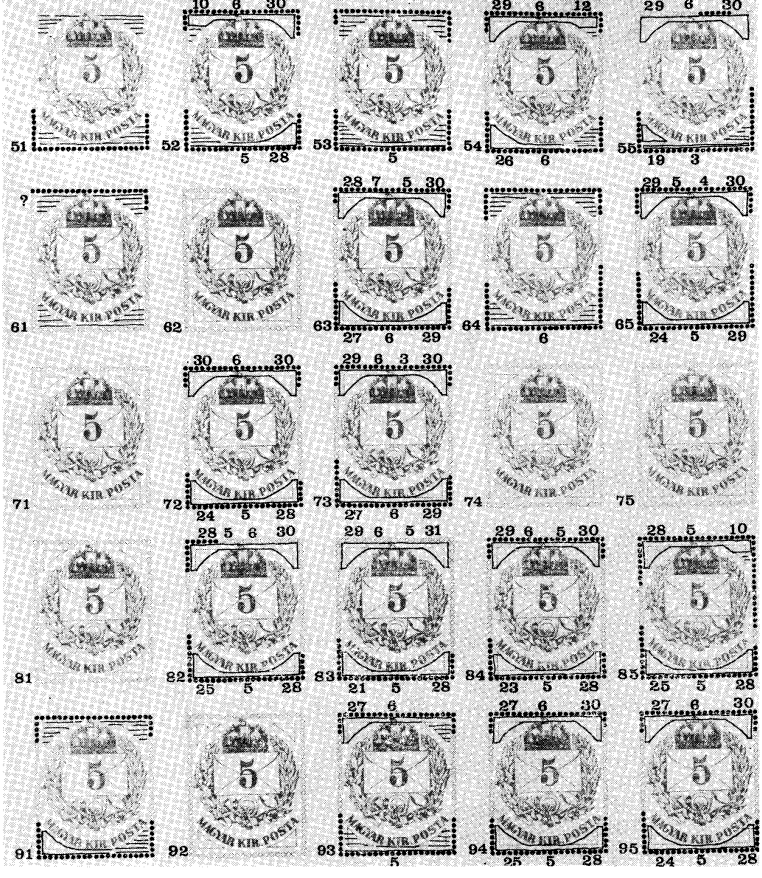
Az I. típusú 5 krajcáros címletről írt jelen tanulmány összefoglalja az összes ismereteinket, de nem kizárt, hogy lehetséges lesz még további ismertetőjeleket találni. Valószínűleg fel fog idővel bukkanni több eddig nem regisztrált gyöngy-utánmetszés is.

A jelenlegi, itt ismertetett eredmények elérésében a segítségnyújtásért köszönetemet fejezem ki Madarász Gyulának, aki már évekkel ezelőtt közölte velem Visnya Sándor statisztikai adatait az oszlop ismertetőjelekre vonatkozólag, valamint Pákozdi Lászlónak, a szöveg lektorálásáért és Dr. Petrovics Tivadarnak az ívfelépítési adataim ellenőrzéséért.

Azoknak, akik magukon a bélyegeket kívánják tanulmányozni a témát, most már az *A* jelű bélyegek egy rekonstruált teljes íve rendelkezésre áll a Bélyegmúzeumban.

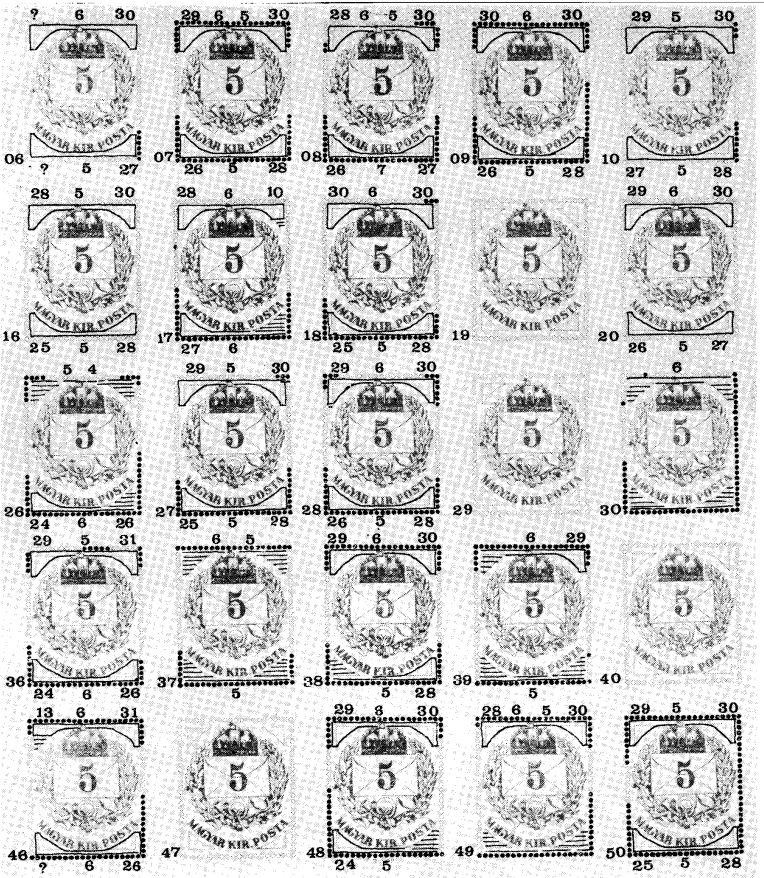
8. táblázat.
A *C* jelű „ernyősen" utánmetszett nyomólemez *A* ívnegyedének alapvonal- és gyöngy-utánmetszései.

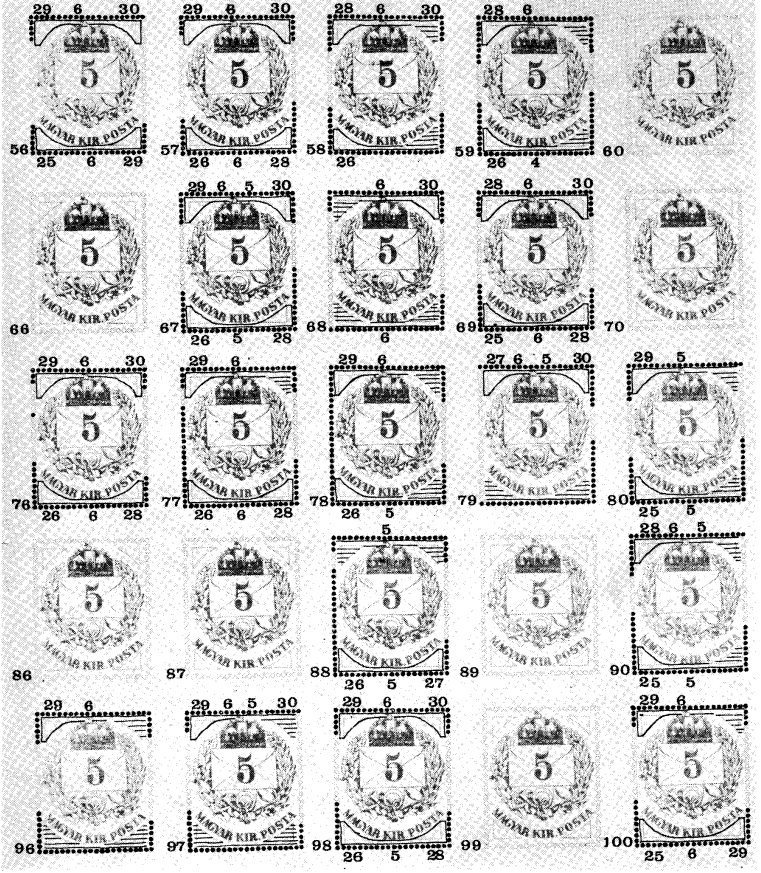

9. táblázat.
A *C* jelű „ernyősen" utánmetszett nyomólemez C ívnegyedének alapvonal- és gyöngy-utánmetszései.

10. táblázat. A *C* jelű „ernyősen" utánmetszett nyomólemez *B* ívnegyedének alapvonal- és gyöngyutánmetszései.

11. táblázat. A *C* jelű „ernyősen" utánmetszett nyomólemez *D* ívnegyedének alapvonal- és gyöngyutánmetszései.

Az első magyar értékcikkpótló előttes
(Az 1868-as kiadású postautalvány)

BÁNFALVY TAMÁS (STOCKHOLM)

A 1867-es kiegyezéskor tizenhét évig tartó osztrák önkényuralmi rendszer szűnt meg, amelynek folytán Magyarország önálló, Ausztriával egyenrangú társországgá vált. Az új rendszer kétközpontú, dualista államrendszer lett, közös uralkodóval — I. Ferenc József magyar királyá koronáztatott 1867. június 8-án, — és közös, Bécsben székelő külügy-, hadügy- és pénzügyminisztériummal.

Az új, önálló magyar kereskedelmi minisztérium irányításával, 1867. május 1-én megkezdte működését az önálló magyar postaigazgatás is, amelynek felügyelete ez időben kb. 1000 postahivatalra terjedt ki.

A kezdeti időszakban továbbra is az osztrák posta értékcikkeit és nyomtatványait használták a postai forgalomban, de új, magyar kiadások előkészítése is megkezdődött. Ennek eredményeként rövid időn belül legyártásra, majd 1867. június 1-én forgalomba kerültek a magyar postaigazgatás első bélyegei és rányomott bélyegű borítékai, amelyek azonosak voltak az osztrák postaigazgatás párhuzamos kiadásaival. Ez a kiadás osztrák tervrajzok alapján a bécsi államnyomdában került legyártásra és a bélyegkép sem magyar szöveget, sem magyar felségjelet nem tartalmazott, a papiros vízjele a német szövegű „BRIEF-MARKEN" ívvízjel volt.

Az önálló, magyar postaigazgatás első, magyar felségjelű és (a német szöveg után) magyar szövegű kiadása 1868. áprilisáig váratott magára. Ekkor kerültek postai forgalomba első, magyar értékcikkpótló előtteseink, a Posta-utalvány lapok, amelyeket központi elhelyezésű magyar címer díszített. Ezeknek a postautalványoknak kiadása mind a magyar filatélia, mind a Magyar Posta történetében igen nagy jelentőségű, mivel ezek a kiadványok voltak az önálló magyar postaigazgatás első, jellegükben is magyar értékcikkpótló előttesei.

Nagy jelentőségűnek tartom, hogy a filatelisták A Magyar Bélyegek Monográfiájának megjelenése folytán tudomást szerezhettek ezeknek a filatéliai ritkaságoknak létezéséről. A Monográfia III. kötetében dr. Rend Ferenc foglalta össze a legfontosabb tudnivalókat az értékcikkpótló előttesekről, amelyek szerint a postautalványok szövege — különböző vastagságú kékeszöld, majd kék papiroson — könyvnyomással készültek. A postautalványok nagysága tág keretek között mozgott (170—180×127—144 mm.) és a szövegben, valamint a nyomtatvány elrendezésében is eltérések mutatkoztak.

Ezek a különbözőségek és eltérések több lehetőséget nyújtottak és nyújtanak a postautalványok cso-

portosítására, tipizálására, valamint ezen belül esetleges altípusok meghatározására.

Dr. Rend Ferenc két, egymástól eltérő típust különböztetett meg mind a magyar, mind a német nyelvű postautalványoknál, mindkét esetben a nyomtatványok szövegében előforduló évszám rövidítést véve alapul.

A magyar nyelvű utalvány

I. típusa: az évszám „186..."

II. típusa: az évszám „18 ..."

A német nyelvű utalvány

I. típusa: az évszám „186..."

II. típusa: az évszám „187..."

A Monográfiában közölt típusokról egyelőre enynyit. És itt meg kell állnunk. A gyűjteményemben levő értékcikkpótló postautalvány-lapok alapján feltételezem, hogy a fenti típusok meghatározásánál a szerző rendelkezésére nem állt elegendő anyag, mivel valóban előforduló, lényeges tényezők a tipizálásból kimaradtak.

Egyébként is az évszám rövidítések alapján való tipizálást nem tartom helyesnek, mivel ezek az utalványok szövegének nem a legjelentősebb elemei, továbbá előfordulásuk lényegesen változatosabb, mint a Monográfiában közölt típusok. Példaként megemlítem, hogy a német nyelvű utalványoknál is előfordul „18....." keltezés. De, a sorrend felállítására is alkalmatlannak vélem ezeket a csonka évszámokat, hiszen semmi sem bizonyítja, hogy az „186..." (I. típus) korábbi lenne, mint az „18....." (II. típus). Ezzel ellentétben okkal feltételezhető, hogy először látott napvilágot az „18....."-as keltezés, és csak későbbi időben szedték e mellé a 6-os, illetve 7-es számjegyet. Ezt látszik igazolni a számos utalványon előforduló, egy évszámon belüli, különböző számnagyság is (l. 1. ábra).

A Monográfiában közölt tipizálásnál, illetve az altípusok meghatározásánál fontos szerepet kapott a három különböző utalványméret (az A, B és C jelű).

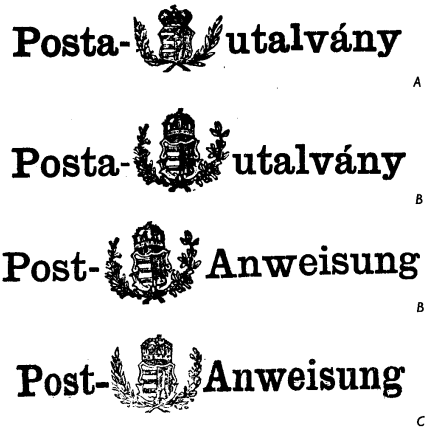
1. ábra. Különböző számnagyság egy évszámon belül.

Ami az utalványok különböző nagyságát illeti, ezek sem kimondottan alkalmasak, típusok vagy altípusok meghatározására, mivel a közölt három méreten kívül (A=180×134 mm, B=182×146 mm, C=174×150 mm) lényegesen több ismeretes, és az azonos „típusokon" belül is nagy méretkülönbségek fordulnak elő. Hivatkoznom kell arra is, hogy a gyűjteményemben levő *teljes méretű* (szelvénnyel, illetve couponnal) utalványok hosszmérete 170 és 180, míg magasságuk 127 és 144 mm között váltakozik. Nyilvánvaló, hogy ezek a méretek sem a minimális és a maximális értékek, hiszen a Monográfia említést tesz 150 mm-es magasságról is.

Fentieket összegezve azt a megállapítást kell levonnunk, hogy sem a csonka évszámok, sem az utalványok mérete tipizálás alapjait nem képezhetik. Ezek után jogosan merül fel az a kérdés: milyen tényezők alapján lehet csoportosítani (tipizálni) az egymástól különböző megjelenési formában — kisebb-nagyobb mértékben eltérő — utalványokat? A válasz első része — véleményem szerint — adott. Az utalványok egyik része magyar, a másik része német nyelvű. Ez meg is felel a Monográfia főcsoportjainak. A további csoportosításhoz — szerintem — az utalványok másik nagyjelentőségű tényezőjét, a változó ábrájú címerrajzot kell alapul venni.

Gyűjteményem magyar nyelvű utalványai között két különböző, egymástól lényegesen eltérő, magyar címertípus fordul elő. Jelöljük ezeket átmenetileg *A* és *B* jelű címernek. Azonos a helyzet a *német nyelvű*

utalványoknál is, azzal a különbséggel, hogy ezeknél az egyik címer azonos a magyar utalványok egyikével, a *B* jelű címerrel, míg a harmadik címerváltozat, a *C* jelű, csak a német nyelvű utalványokon ismeretes (l. 2. ábra).

2. ábra. Az *A*, *B* és *C* jelű címerek.

Az A jelű címer leírása

Kettős keretű címerpajzs. A címer bal fele 7 vágás, a felső sávok színezettek. A címerpajzson lévő korona kiképzése a valóságostól erősen eltérő, míg a korona keresztje a helyes irányba dől. A címer jobb oldalát jól megállapítható olajág, míg a bal oldalát tölgyág dísziti.

A B jelű címer leírása

A címerpajzs kerete díszített. A címer bal fele 6 vágásos, a felső sáv fehér. A címerpajzson elhelyezett, perspektivikusan ábrázolt korona rajza a valóságot megközelítő, de a rajta levő kereszt a ténylegestől eltérően jobbra dől. A címer két oldalát övező ágak fajtája a rajz alapján nem határozható meg.

A C jelű címer leírása

Hasonló a B jelű címerhez, de mind a címer rajzában, annak díszítő elemeiben, mind a korona rajzában apró, főleg méretbeni eltérések vannak. A korona szögletesebb, a címer bal oldalán jól megrajzolt olajág, jobb oldalán új rajzú tölgyág helyezkedik el.

Nem tartom kizártnak, hogy az előzőekben ismertetett és a 2. ábrán bemutatott címerkép és a két oldalon elhelyezkedő felirat eddig ismertelen változatban nem fordul-e elő. Ennek megállapítása még várat magára, és kizárólag az egyetemes gyűjtői összefogás, adatközlés vezethet olyan eredményre, amelynek alapján a végleges és — valóban helyes — tipizálás ezen a területen is megtörténjen.

A címerkép alapján való csoportosítás után megjegyzem, hogy további megkülönböztetési lehetőséget kínál az utalványok szövege és azok elrendezése. Ezek közül meg kell említenem a magyarnyelvű utalványoknál eddig ismert, az alábbiakban felsorolt nyomtatványszám változatokat:

Nyomtatványszám 379.	(aláhúzva)
Nyomtatvány sz. 379.	(nagy kezdőbetű)
nyomtatványszám 379.	(kis kezdőbetű)
379. sz. nyomtatvány	
379. sz. nyomtatvány	(aláhúzva)

Úgy vélem, hogy a további csoportosítások lehetőségeinek taglalása helyett, amely egy átfogó rende-

zés alapvető feladata, bemutatom gyűjteményem értékcikkpótló előtteseit, az 1868-as kiadású postautalványokat, hivatkozva ezeknek a szöveg elrendezésében megmutatkozott változataira és annak megismétlésével, hogy a bemutatott utalványokon kívül, minden bizonnyal számíthatunk még további változatok felbukkanására.

I. Magyar nyelvű utalványok

1. *A jelű címer, „a" változat* (l. 3. ábra)

Utalvány oldal

A szelvényen fenn: „Nyomtatványszám 379." (aláhúzva).

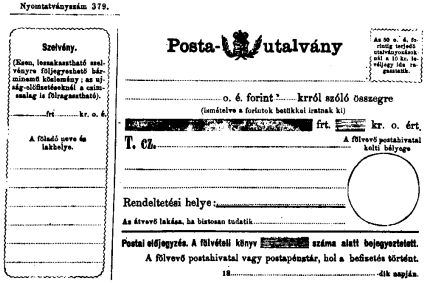
A szelvény keretében: „A föladó neve és lakhelye".

Az utalvány szövegének 2. sora: „(ismételve a forintok betűkkel íratnak ki)".

A kör fölött: „A fölvevő postahivatal kelti bélyege".

A fölvételi könyv számára vonalkázott hosszúság 18 mm.

A „18.....-dik napján". betűmagassága 1,5 mm.

3. ábra. Postautalvány, *A* jelű címer, „*a*" változat.

Hátoldal

„A címzett fél nyugtája." felirat hossza 53 mm. Betűtípusa keskeny, magas antikva.

Évszám: „18....."

A kör fölött: „Az átadó postahivatal bélyegnyomata".

A „Postamegérkezési könyv ..... szám" kerete egyenes.

A Tudnivalók két hasábját egyenes vonal választja el.

A Tudnivalók első hasábjának utolsó szava „fél".

2. *B jelű címer, „b" változat* (l. 4. ábra)

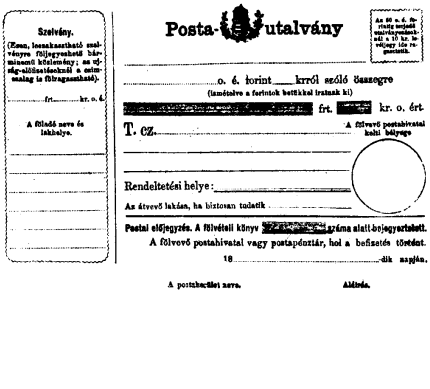
Utalvány oldal

A szelvényen fenn: „Nyomtatvány sz. 379".

A fölvételi könyv számára vonalkázott hosszúság 23 mm.

Az „18.....-dik napján.", betűmagassága 2 mm.

Többi részletében mind az utalvány, mind a hátoldal megegyezik az „a" változattal.

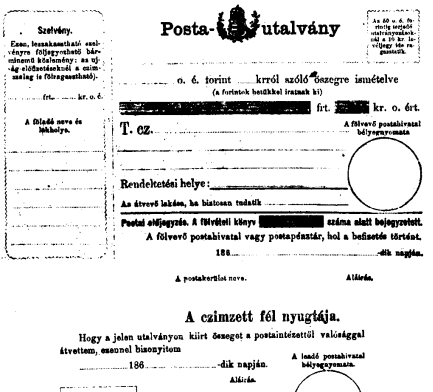
4. ábra. Postautalvány, *B* jelű címer, „b" változat.

3. *B jelű címer, „c" változat* (l. 5. ábra)

Utalvány oldal

A szelvényen fenn: „379. sz. nyomtatvány".

Az utalvány szövegének 2. sora: „(a forintok betűkkel iratnak ki)".

5. ábra. Postautalvány, *B* jelű címer, „c" változat.

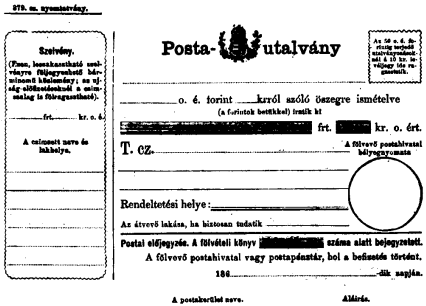
A kör fölött: „A fölvevő postahivatal bélyegnyomata".
A keltezésnél: „186...-dik napján".

Hátoldal
„A címzett fél nyugtája" felirat hossza 57 mm, betűtípusa vastag antikva.
Évszám: „186...-dik napján."
A „Postamegérkezési könyv ..... szám." kerete egyenes.
A Tudnivalók két hasábját hullámos vonal választja el.
A Tudnivalók első hasábjának utolsó szava: „címzett".

4. *B jelű címer, „d" változat* (l. 6. ábra)

Utalvány oldal
A szelvényen fenn: „379. sz. nyomtatvány."
A szelvény szövegében: „A címzett neve és lakhelye."
Az utalvány szövegének 2. sora: „(a forintok betűkkel) iratik ki".
A kör fölött: „A fölvevő postahivatal bélyegnyomata".
A keltezésnél: „186...-dik napján."

Hátoldal
„A címzett fél nyugtája" felirat hossza 59 mm. Betűtípusa az előzőektől eltérő antikva.
A szöveg első szava: „Hogy", kövér, nagy H betűvel kezdődik.
Évszám: „186..."
A kör fölött: „A leadó postahivatal bélyegnyomata".
A „Postamegérkezési könyv ..... szám" hullámos vonallal határolt.
A „Tudnivalók," után vessző van.
A Tudnivalók két hasábját egyenes vonal választja el.
A Tudnivalók első hasábjának utolsó szava: „által."

379. sz. nyomtatvány.

Szelvény.

(Pusz, beszakasztható szelvényre fölegyszerűsítő bérmentesítő hitelesítéssel a szükség előfordulásakor is szimultán is fölvegyzethető).

.....frt. .....kr. o. é.

A címzett neve és lakhelye.

Posta-utalvány

Az 50 o. é. forintig terjedő összegekről 5 kr. 50 forintig 10 kr. terjedő összegekről 15 kr. illetéket kell fizetni.

.....o. é. forint .....krról szóló összegre ismételve
(a forintok betűkkel) iratik ki

.....frt. .....kr. o. ért.

T. cz. .....

A fölvevő postahivatal bélyegnyomata

Rendeltetési helye: .....

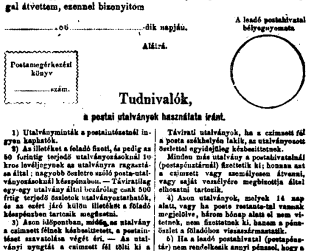
Az átvevő lakása, ha biztosan tudják .....

Postai előjegyzés. A fölvételi könyv ..... száma alatt bejegyeztetett.

A fölvevő postahivatal vagy postapénztár, hol a beküldés történt.

186..... -dik napján.

A postakürtőt neve. Aláírás.

A címzett fél nyugtája.

Hogy a jelen utalványon kiírt összeget a postaintézettől valósággal átvettem, ezennel bizonyitom

.....-dik napján.

Aláírás.

A leadó postahivatal bélyegnyomata

Postamegérkezési könyv

.....szám.

Tudnivalók,

a postai utalványok használata iránt.

1) Utalványminták a postaintézetnél ingyen kaphatók.

2) Az illetőket a feladó fizeti, és pedig az 50 forintig terjedő utalványokoknál 10 kros bevélyjegyek az utalványra ragasztása által; nagyobb összegre szóló posta-utalványoknál készpénzben. — Táviratilag egy-egy utalvány által beküldhető csak 500 frtig terjedő összegek utalványozhatók, és az ezért járó külön illetékek a feladó készpénzében tartozik megfizetni.

3) Azon időpontban, midőn az utalvány a címzett főnök kézbesítetett, a postaintézet szavatolása végét ért. Az utalványt nyugtát a címzett fél tölti ki a helyeznek, kötnek bejegyzése és saját nevének aláirása által.

Távirati utalványok, ha a címzett fél a posta székhelyén lakik, az utalványozott betűvel egyidejűleg kézbesítetnek.

Minden más utalvány a postahivatalnál (postapénztárnál) fizetnek ki; hozzon azt a címzett vagy személyesen átvenni, vagy saját vezetőre megbízottja által alkalmazni tartozik.

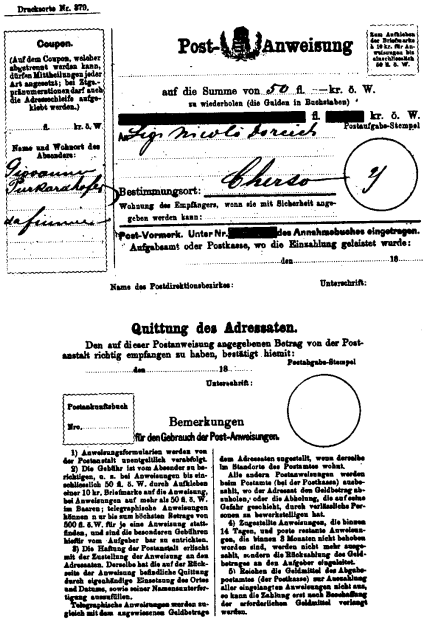
4) Azon utalványok, melyek 14 nap alatt, vagy ha posta rendezés-ből vannak megjelölve, három hónap alatt el nem vétetnek, nem fizettetnek ki, hanem a pénzösszeg a feladóhoz visszaküldetik.

5) Ha a leadó postahivatal (postapénztár) nem rendelkezik annyi pénzzel, hogy a begyült utalványokat kifizethesse, a fizetések a belföldön megszerezése után történnek.

6. ábra. Postautalvány, *B* jelű címer, *„d"* változat.

II. Német nyelvű utalványok

1. *C jelű címer, „e" változat* (l. 7. ábra)
Világos árnyalatú, zöldeskék papír.

7. *ábra.* Postautalvány, *C* jelű címer, „*e*" változat.

Utalvány oldal

A Post-Anweisung felirat hossza 64 mm.
A Coupon szó 12 mm hosszú.
A Coupon hullámos vonalakkal határolt, sarkai szögletesek.
A Bestimmungsort (rendeltetési hely) részére kijelölt kettősvonal hossza 48 mm.
Keltezés: „18....."

Hátoldal

A széles hullámú keretben lévő Postankunftsbuch szó egybeírt.
A Bemerkungen két hasábja különböző magasságú.
A jobb oldali hasáb utolsó szava Geldbetrage.
Az utalvány szövegének betűtípusai eltérőek a további németnyelvű utalványokétól.

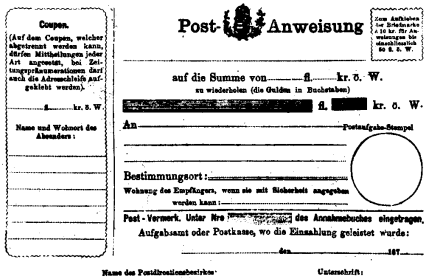
2. *B jelű címer, „f" változat* (l. 8. ábra)

Utalvány oldal

A Post-Anweisung felirat hossza 69 mm.
A Coupon szó 10 mm hosszú.
A Coupon hullámos vonalakkal határolt, sarkai gömbölyítettek.
A Bestimmungsort részére kijelölt kettősvonal hossza 53 mm.
Keltezés: „186..."
Az „angegeben" szó elválasztás nélkül, egy sorban.

Hátoldal

A szöveg első sora kövér, nagy D betűvel kezdődik.
A hullámvonalakkal határolt keretben lévő „Postankunfst-Buch" szó elválasztva.
A Bemerkungen két hasábja azonos magasságú.
A jobb oldali hasáb utolsó szava „zu-".

Druckorte Nr. 270.

Coupon.

(Auf dem Coupon, welcher abgetrennt werden kann, dürfen Mittheilungen jeder Art angebracht, bei Zeitungspr-Kommissionen darf auch die Adressschleife aufgeklebt werden).

fl. kr. ö. W.

Name und Wohnort des Absenders:

Post-Anweisung

Vom Aufkleben der Briefmarke à 10 kr. für Anweisungen bis einschließlich 50 fl. ö. W.

auf die Summe von fl. kr. ö. W.

zu wiederholen (die Gulden in Buchstaben)

fl. kr. ö. W.

An

Postaufgabs-Stempel

Bestimmungsort:

Wohnung des Empfängers, wenn sie mit Sicherheit angegeben werden kann:

Post-Vermerk. Unter Nro des Anweisungsbuches eingetragen.

Aufgabsamt oder Postkasse, wo die Einzahlung geleistet wurde:

den 187

Name des Postdirectionsbezirkes

Unterschrift:

Quittung des Adressaten.

Den auf dieser Postanweisung angegebenen Betrag von der Postanstalt richtig empfangen zu haben, bestätigt hiemit:

den 186

Postaufgabs-Stempel

Unterschrift:

Postankaufs-Buch Nro.

Bemerkungen

für den Gebrauch der Post-Anweisungen.

1) Anweisungsformularien werden von der Postanstalt unentgeltlich verabfolgt.

2) Die Gebühr ist vom Absender zu berichtigen, u. z. bei Anweisungen bis einschliesslich 50 fl. ö. W. durch Aufkleben einer 10 kr. Briefmarke auf die Anweisung; bei Anweisungen auf mehr als 50 fl. ö. W. im Baaren; telegraphische Anweisungen können nur bis zum höchsten Betrage von 500 fl. ö. W. für je eine Anweisung stattfinden, und sind die besonderen Gebühren hiefür vom Aufgeber baar zu entrichten.

3) Die Haftung der Postanstalt erlischt mit der Zustellung der Anweisung an den Adressaten. Derselbe hat die auf der Rückseite der Anweisung befindliche Quittung durch eigenhändige Einsetzung des Ortes und Datums, sowie seiner Namensunterfertigung auszufüllen.

Telegraphische Anweisungen werden zu gleich mit dem angewiesenen Geldbetrage den Adressaten zugestellt, wenn derselbe im Standorte des Postamtes wohnt.

Alle andern Postanweisungen werden beim Postamte (bei der Postkasse) zugezahlt, wo der Adressat den Geldbetrag abzuholen, oder die Abholung, die auf seine Gefahr geschieht, durch verlässliche Personen zu bewerkstelligen hat.

4) Zugestellte Anweisungen, die binnen 14 Tagen, und postcontrastirte Anweisungen, die binnen 3 Monaten nicht behoben worden sind, werden nicht mehr ausgezahlt, sondern die Rückzahlung des Geldbetrages an den Aufgeber eingeleitet.

5) Reichen die Geldmittel des Abgabepostamtes (der Postkasse) zur Auszahlung aller angekommenen Anweisungen nicht aus, so kann die Zahlung erst nach Beschaffung der erforderlichen Geldmittel verlangt werden.

8. ábra. Postanweisung, *B* jelű címer, „*f*" változat.

3. *B jelű címer, „g" változat* (l. 9. ábra)

Utalvány oldal

A betűkkel írandó összegnél a krajcár részére kijelölt vonalkázott rész az előzőektől eltérően 19 vízszintes vonalból áll.

A „werden kann" szöveg az Empfängers szó alatt kezdődik.

Keltezés: „187..."

Hátoldal

Egy-két az előzőektől eltérő, minimális különbség található a betűtípusokban és a szöveg elrendezésében (pl. az utolsó szó elhelyezése).

*

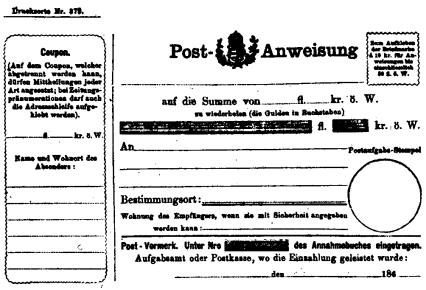
Meg kell említenem még, hogy ennél a kiadásnál is találkozunk *tévnyomatokkal.* Gyűjteményemben előfordul egy olyan példány, amelynek egyik oldalára *magyarnyelvű,* B címerű, „d" változatú Posta-utalvány, míg a másik oldalára németnyelvű, úgyszintén B címerű, de „f" változatú Post-Anweisung teljes szövege lett nyomtatva. Mivel egy nyomdai ívre egyszerre több — feltehetően 16 — postautalványt nyomtak, lehetséges, hogy ebből a tévnyomatból több példány is előfordul.

Végül megemlítem, hogy az előzőekben ismertetett, első értékcikkpótló előttesünket, az 1868-as kiadású *postautalványt* több értékcikkpótló postai nyomtatvány követte. A Monográfia ezek közül bemutatja a Táviratlapokat, valamint a Telegramm feliratú zárt borítékokat.

Mivel írásom a postautalványokkal foglalkozik, ezért szöveges leírás nélkül csak ábrán bemutatok még két, a továbbiakban kiadásra került, postai értékcikkpótló nyomtatványt: a magyar (l. 10. ábra), valamint a magyar és német nyelvű (l. 11. ábra) „Posta-utalvány. Távirat útján" (Post-Anweisung per Telegramm) fel-

iratút. Feltételezhető, hogy ezeken a távirati postautalványokon szerepelt első ízben ez a címertípus, amely a későbbiekben — változatlan formában — került a díjjegyes postai nyomtatványok egy részére is.

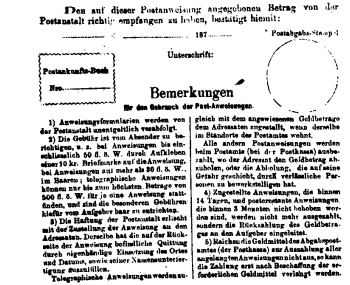
Bízom abban, hogy rövid ismertetésem felkeltik az azonos területen munkálkodó filatelisták figyelmét és adatközléseikkel, esetleges további változatok felfedezésével kialakíthatjuk a valóban helyes és végleges csoportosítást, illetve tipizálást az önálló magyar postaigazgatás ezen ritka és megbecsülendő kiadványának területén is.

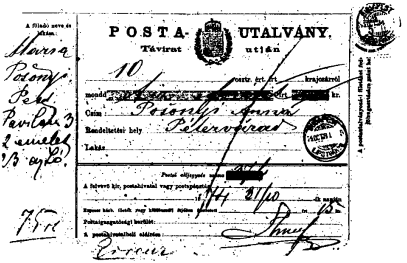

Drucksorte Nr. 279.

Coupon.
(Auf dem Coupon, welches abgetrennt werden kann, dürfen Mittheilungen jeder Art angebracht; bei Zahlungspräsumendos darf auch die Adressschleife aufgeklebt werden).
fl. kr. ö. W.
Name und Wohnort des Absenders:

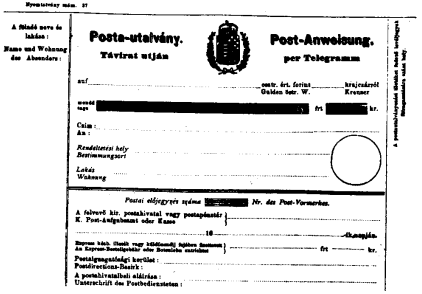
Post-Anweisung
Dem Aufleihen des Betrages von 4.10 kr. für Anweisungen bis einschließlich 50 fl. ö. W.
auf die Summe von fl. kr. ö. W.
zu wiederholen (die Gulden in Buchstaben)
fl. kr. ö. W.
An
Postaufgabe-Stempel
Bestimmungsort:
Wohnung des Empfängers, wenn sie mit Sicherheit angegeben werden kann:
Post-Vormerk. Unter Nro des Annahmebuches eingetragen.
Aufgenommen oder Postkasse, wo die Einzahlung geleistet wurde:
den 186
Name des Postdirectionsbezirkes:
Unterschrift:

9. ábra. Postanweisung, *B* jelű címer, „*g*" változat.

Quittung des Adressaten.
Den auf dieser Postanweisung angegebenen Betrag von der Postanstalt richtig empfangen zu haben, bestätigt hiemit:
187
Postabgabe-Stempel
Unterschrift:
Postankunfts-Buch Nro.
Bemerkungen
für den Gebrauch der Post-Anweisungen.
1) Anweisungsformularien werden von der Postanstalt unentgeltlich verabfolgt.
2) Die Gebühr ist vom Absender zu berichtigen, u. z. bei Anweisungen bis einschliesslich 50 fl. ö. W. durch Aufkleben einer 10 kr. Briefmarke auf die Anweisung, bei Anweisungen auf mehr als 50 fl. ö. W. im Baaren; telegraphische Anweisungen können nur bis zum Belaufen Betrage von 500 fl. ö. W. für je eine Anweisung stattfinden, und sind die besonderen Gebühren hiefür vom Aufgeber baar zu entrichten.
3) Die Haftung der Postanstalt erlischt mit der Zustellung der Anweisung an den Adressaten. Derselbe hat die auf der Rückseite der Anweisung befindliche Quittung durch eigenhändige Einschreibung des Ortes und Datums, sowie seiner Namensunterschrift auszustellen.
Telegraphische Anweisungen werden ungleich mit dem angewiesenen Geldbetrage dem Adressaten zugestellt, wenn derselbe im Standorte der Postanstalt wohnt.
Alle andern Postanweisungen werden beim Postamte (bei der Posthause) ausbezahlt, wo der Adressat den Geldbetrag abzuholen, oder die Abholung, die auf seine Gefahr geschieht, durch vollmächtige Personen zu bewerkstelligen hat.
4) Zugestellte Anweisungen, die binnen 14 Tagen, und postrecentente Anweisungen die binnen 3 Monaten nicht behoben werden sind, werden nicht mehr ausgezahlt, sondern die Rückzahlung des Geldbetrages an den Aufgeber eingeleitet.
5) Reichen die Geldmittel des Abgabepostantes (der Postkasse) zur Auszahlung aller zugehörigen Anweisungen nicht aus, so kann die Zahlung erst nach Beschaffung der erforderlichen Geldmittel verlängt werden.

POSTA-UTALVÁNY.
Távirat útján.
10
Cím
Rendeltetési hely
Tokás
Postai előjegyzés
Postahivatal bélyegzője.

10. ábra. Postautalvány távirat útján. Magyar nyelvű.

11. ábra. Postautalvány távirat útján. Magyar és német nyelvű.

KÉSZPÉNZÉRT
VÁSÁROLOK

LUXUS MINŐSÉGŰ

KLASSZIKUS BÉLYEGEKET
minden változatban, a világ bármely országából!

LEVELEK, LEVÉLDARABOK
különösen érdekelnek

„KALOCSA" teljes bélyegzésért
50% felárat fizetek!

LACZA LÁSZLÓ bélyegkereskedő
1056 BUDAPEST, VÁCI UTCA 63.

Abstract of contents

1 The type I. 5. Kreuzer of 1874. (Ferenc Orbán, Silkeborg, Denmark.)

In the second part of the above named study the author describes in detail and presents in figures the reconstruction of the repaired matrix of the 5 Kreuzer value stamp type I issued in 1874. (The question of the possible occurence of 5 Kreuzer value stamps made with the matrix from the not repaired plating, is not yet settled.)
The study presents in figures detailed data also on the characteristic corrections of the matrix *B* and *C* of stamps produced during a short time, the processing of which was not possible because for lack of individual characteristics of the matrix.
The best way to express our appreciation on the significance of the study summarizing and presenting the results of research, is to draw the attention of our readers to the fact that few years ago we could read in the technical literature: this subject represents an unsolvable problem.

2 The first Hungarian stamp—supplementing forerunner (Tamás Bánfalvy, Stockholm, Sweden)

The significance of the volumes of "Monography on Hungarian Stamps" does not only lies in their vast material of knowledge reported, but also in the upward trend of philatelic research, which started after their publication. The second study of our publication confirms this.
The primary task of the Hungarian Post-Office Administration assuming its rights in 1867 was to supply the Hungarian postal service with articles (stamps, prints), which demonstrated also in this domain the independency of Hungary, its equality of rank as codominion of Austria. According to the history of the Hungarian post the accomplishment of this task came up against many difficulties.
The introduction of postal notes with printed stamps was proceded by the stamp-supplementary precursors announced in April 1868 and then issued. Because of the restricted size of material available at the time the Monography was composed, their comprehensive systematization and more detailed ascertainment of variants was not possible.
Being in possession of a large material, the author not only endeavours to meet this need, but also suggests in his study as a new element of typifying: the arms with variable illustrations and the language of wording (Hungarian, German), and for the distinction between variants the decided differences in the text on both sides of the postal note.

Sommaire

1 Le timbre de 5 kreuzers type I. de lannée 1874. (Ferenc Orbán, Silkeborg — Danemark)

Dans la seconde partie de l'étude figurant sous ce titre, l'auteur décrit avec la plus grande précision, avec l'appui de nombreuses illustrations, la reconstruction complète de la planche-mère corrigée, du timbre de 5 kreuzers du type I. mis en circulation en 1874. (Le problème concernant —éventuellement— la présence de timbres de 5 kreuzers obtenus au moyen de la planche d'impression dérivant de la planche-mère corrigée, n'a pû à ce jour être résolue.) L'étude fournie également des données précises — à travers les illustrations — sur les corrections caractéristiques des planches d'impression des timbres B et C fabriqués durant seulement un courte période, dont l'adaptation, justement à cause du manque des signes caractéristiques de leur place occupée sur la feuille de la planche-mère, n'était pas possible.
Il ne nous est pas possible de mieux souligner la valeur et apprécier le résultat de ce travail de recherche dans le domaine de la philatélie, qu'en attirant l'attention de nos lecteurs sur ce qu'écrivait notre littérature spécialisée il y à quelques années, à ce sujet: "Il s'agit là d'une tâche impossible."

2 Les prédecesseurs des premiers entiers postaux hongrois. (Tamás Bánfalvy — Stockholm, Suède)

La valeur que représentent les différents volumes de la Monographie des Timbres hongrois, ne réside pas seulement dans l'importance des connaissances qu'ils contiennent, mais aussi dans le fait que leur parution a donné naissance à un nouvel essor dans le domaine des recherches ayant trait à la philatélie. C'est ce que prouve cette seconde étude faisant l'objet de notre edition.
La première tâche de la Direction de la Poste hongroise, entrant dans ses droits en 1867, fût de mettre à la disposition des services postaux, les valeur nécessaires, (timbres, imprimés) faisant valoir également triche. L'histoire de la Poste hon-

dans ce domaine, l'autonomie et l'égalité de la Hongrie avec l'Augroise nous enseigne que de nombreuses difficultés durent être surmontées dans l'accomplissement de cette tâche.
La systématisation des mandats-postaux avec impression de timbre a été précédée par la mise en circulation d'entiers postaux, annoncés en avril 1868. La constatation des différents changements qui eurent lieu dans ce domaine et leur mise au point, n'a pas été possible lors de la rédaction de la Monographie, vu le peu de données dont on disposait.
L'auteur, — en possession d'un matériel important — tâche non seulement de suppléer à ce manque, mais il propose également dans son étude, comme nouveau élément de détermination du type, les modifications dans le dessin des emblèmes et dans le texte des langues utilisées (hongrois, allemand). Il propose aussi, pour la distinction des variations, les différences importantes que présentent les textes imprimés sur les deux faces des mandants-postaux.

Auszug aus dem Inhalt

1 Die 1874-er 5 Kreuzer Briefmarke, Type I. (Ferenc Orbán, Silkeborg, Dänemark).

In zweiten Teil der, im Titel angeführten Studie wird vom Autor die vollständige Rekonstruktion der korrigierten Matrize der 1874-er 5 Kreuzer Briefmarke, Type I. mit der grössten Gründlichkeit geschildert und dargestellt. (Das eventuelle Vorkommen der, mit dem Druckstock der noch nicht korrigierten Matrize hergestellter 5 Kreuzer Briefmarken ist noch nicht geklärt.)
Die Studie gibt detaillierte Angeben — mittels Abbildungen — auch von den charakteristischen Korrektionen der *B* und *C* Druckstöcke der nur kurze Zeit hergestellten Marken, deren Bearbeitung bisher eben mangels von Bogenplätze-Kennzeichen der Matrize nicht möglich war.
Die Bedeutung der, das Resultat der Forschungsarbeiten summierenden und vorzeigenden Studie kann dadurch am besten gewürdigt werden, wenn wir unsere Leser beaufmerksamen, dass unsere Fachliteratur noch vor wenigen Jahren von diesem Gebiete schrieb, es sei eine unlösbare Aufgabe.

2 Der erste ungarische Wertzeichenersatz-Vorläufer (Thomas Bánfalvy, Stockholm, Schweden).

Die Bände der Monografie der ungarischen Marken sind nicht nur wegen dem enthaltenen kolossalen Kenntnismaterial von grosser Bedeutung, sondern auch wegen dem Aufschwung der philatelistischen Forschungsarbeit nach ihrem Erscheinen. Diese Tatsache wird von der zweiten Studie unserer Publikation bestätigt.
Die erstrangige Aufgabe der, in 1867 in ihre Rechte tretenden Ungarischen Postverwaltung war den ungarischen Postverkehr mit solchen Postwertzeichen (Marken, Drucksachen) zu versehen, die auch in diesem Gebiet die Selbständigkeit Ungarns in ihrer ebenbürtigen Partnerschaft mit Österreich bestätigten. Die Erfüllung dieser Aufgabe stiess jedoch, nach der ungarischen Postgeschichte, auf zahlreiche Schwierigkeiten.
Vor der Einführung der Postanweisungen mit eingedrucktem Wertzeichen wurden unsere Wertzeichenersatz-Vorläufer im April 1868 angekündigt und dann in Umlauf gebracht. Ihre umfassende Systematisierung und die detaillierte Festsetzung der Abarten konnte wegen des geringen Umfanges an Material nicht durchgeführt werden, das zur Zeit des Schreibens der Monographie zur Verfügung stand.
Der Autor, im Besitze eines bedeutenden Materials, wünscht nicht nur diese Mängel zu ergänzen, aber er schlägt in seiner Studie als neues, typenbestimmendes Element auch die Wappen mit wechselnder Figur und die Sprache des Textes (ungarisch, deutsch) zur Unterscheidung der Varianten vor, sowie die bedeutenden Abweichungen, die im Text der beiden Seiten der Postanweisungen beobachtet werden können.

СОДЕРЖАНИЕ

1 *5-тикрейцеровая марка 1-ого типа, выпущенная в 1874 году* (Ференц ОРБАН, Силькеборг, Дания)

Во второй части данной статьи автор детально описывает и с помощью фигур показывает полную реконструкцию исправленного клише 5-тикрейцеровой марки I типа, которая пустилась в почтовый оборот в 1874 году. (Пока не выяснен вопрос о том, существуют ли марки номиналом в 5 крейцеров, изготовленные с помощью стереотипной матрицы, полученной от неисправленного клише.)
В статье даются, через фигуры, такие детальные данные относительно характерных исправлений стереотипных матриц «В» и «С» изготовившихся за ко-

роткое время марок, обработка которых из-за незнания опознавательных знаков листовых мест клише до сих пор оказалась невозможной.
Статью, в которой подведены итоги исследовательской работы, и ее значение наиболее высоко можем оценивать, если обращаем внимание наших читателей на мнение специалистов, высказанное ими еще несколько лет тому назад: это — нерешимая задача.

2 *Первый венгерский предварительный эквивалент почтовой ценности* (Тамаш БАНФАЛЬВИ, Стокгольм, Швеция)

Значение отдельных томов Монографии почтовых марок Венгрии заключается не только в накопленном в них огромном запасе знаний, но и в подъеме филателистической исследовательской работы, который начался после их выхода. Об этом говорит вторая научная статья нашего издания.
Венгерская почтовая администрация, вступившая в свои права в 1867 году, имела первостепенной задачей обеспечивать венгерский почтовый оборот такими почтовыми ценностями (марки, бланки), которые подтверждают и в этой области взаимоотношения двух самостоятельных равноправных союзных государств — Австрии и Венгрии. Выполнение этой задачи по свидетельству истории венгерской почты имело целый ряд затруднений.
Введению маркированных бланков для почтового перевода предшествовали предварительные эквиваленты почтовой ценности, которые пустились в оборот после того, как в апреле 1868 года было сообщено об их выходе. Более основательное их систематизирование и более точное определение отдельных вариантов из-за узкого объема материалов, имевшихся в распоряжении авторов Монографии при ее составлении, оказались невозможными.
Автор статьи с использованием большого количества материалов стремится не только заполнить эти пробелы, но и предлагает рассматривать гербы с изменяющимися рисунками, а также языки текста (венгерский, немецкий) как новый типоопределяющий элемент, а для того чтобы различить отдельные варианты, он предлагает изучить разницу текстов на двух сторонах бланков для почтового перевода.

KLASSZIKUS
ÉS MODERN
BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET,
RÉGI LEVELEKET, JOBB DARABOKAT

állandóan vásárolok

SZEKERES BENEDEK JÓZSEF
bélyegszaküzlet

1137 BUDAPEST XIII., Katona József u. 2/e.
Telefon: 129-350

FELHÍVJUK

olvasóink figyelmét, hogy kiadványunk alábbi számai még megvásárolhatók:

Philatelica 71/2	**ára 10,— Ft**
Philatelica 72/1	**ára 10,— Ft**
Philatelica 72/2	**ára 10,— Ft**
Philatelica 73/2	**ára 10,— Ft**
Philatelica 74/1	**ára 12,— Ft**
Philatelica 74/2	**ára 9,50 Ft**
Philatelica 75/1	**ára 15,— Ft**

A füzeteket a budapestiek a székházban, munkaidő alatt a nyomtatványraktárban, munkaidő után a könyvtárban szerezhetik be.
Vidékiek, a bélyegigényléseikkel azonos módon az illetékes területi irodától rendelhetik meg.

Ára: 18,— Ft.

1500 — 75.1478 Ságvári Nyomda, Budapest